

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (2^ο ΤΜΗΜΑ)

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Στην Αθήνα σήμερα, 5 Σεπτεμβρίου 2009, ημέρα Σάββατο και ώρα 10.00', στην Αίθουσα Ολομέλειας του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (2ο Τμήμα), υπό την προεδρία του Βουλευτή Ηλείας, κ. Παναγιώτη Αδρακτά και του Βουλευτή Ρεθύμνης, κ. Ηλία Λαμπίρη, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: «Βία και Εγκληματικότητα», «Ναρκωτικά», που περιλαμβάνονται στη *Σύνθεση Κειμένων των μαθητών της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με λυκειακές τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των Τ.Ε.Ε. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Βουλής των Εφήβων, ΙΔ΄ Σύνοδος 2008 – 2009.*

Στη συνεδρίαση παρέστη ο κ. Ευάγγελος Χρυσός, Πρόεδρος του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Κυριακού Μαρία (Η.Π.Α.), Κυριακού Σουλτάνα (Νομός Φλώρινας), Κωνσταντίνου Αθηνά (Κύπρος), Κωσταράκου Παυλίνα (Αγγλία), Λατινοπούλου Μαρία (Α΄ Θεσσαλονίκης), Λινού Αικατερίνη (Η.Π.Α.), Λισένκο Ελένη (Νομός Φθιώτιδας), Μαγλογιάννη Μυρσίνη (Νομός Λέσβου), Μαζαράκης Δημήτριος (Νομός Ροδόπης), Μαλέρου Μαρία (Α΄ Αθήνας), Μάντζιαρη Δέσποινα (Α΄ Θεσσαλονίκης), Μαρinos Ελευθέριος (Β΄ Αθήνας), Μαυράκη Ελπίδα (Νομός Ηρακλείου), Μερεντίτη Μαρία – Ιωάννα (Α΄ Αθήνας), Μισύρης Γεώργιος (Β΄ Θεσσαλονίκης), Μπαλέζου Μαρία (Νομός Πιερίας), Μπέλλιου Αλεξάνδρα (Νομός Ηλείας), Μπούκουρα Μαρία – Χριστίνα (Νομός Αργολίδας), Μυλωνάς Γεώργιος (Νομός Λάρισας), Νάκου Παναγιώτα (Β΄ Αθήνας), Νικολαΐδη Ελένη (Β΄ Αθήνας), Νικολαΐδη Παναγιώτα (Α΄ Πειραιά), Οικονομίδου Μαίρη (Α΄ Θεσσαλονίκης), Ουζουνίδου Μυροφόρα (Νομός Ημαθίας), Πάλλα Ζωή (Β΄ Θεσσαλονίκης), Παλούρη Μαρία (Κύπρος), Παντελή Ανδρέας (Κύπρος), Παπασίμου Κωνσταντίνα (Νομός Τρικάλων), Πατούλα Νικολέτα (Πρέβεζα), Παυλοπούλου Πασχαλιά (Νομός Αττικής), Σάββα Άντρεα (Κύπρος), Σακελλάκου Ελπίδα – Στυλιανή (Β΄ Αθήνας), Σακκά Ευτυχία (Νομός Αιτωλοακαρρνιας), Σουγκλάκος Χρήστος (Νομός Ηρακλείου), Σουρμενίδη Κυριακή (Νομός Μαγνησίας), Σπανού Χρυσούλα (Νομός Εύβοιας), Στάθη Φωτεινή (Νομός Κορινθίας), Σταματόπουλος Χαράλαμπος (Β΄ Αθήνας), Σταμπολλίου Ζοσιάννα (Α΄ Αθήνας), Στογιαννίδης Νικόλαος (Β΄ Αθήνας), Τεκίδου Σμάρω (Νομός Καβάλας), Τερζόγλου Αλεξάνδρα (Β΄ Πειραιά), Τζανακάκη Εμμανουέλα (Νομός Ρεθύμνου), Τζίτζου Αικατερίνη (Κύπρος), Τσάλα Σταυρούλα (Νομός Ευβοίας), Τσακπουνίδου Καλλιόπη (Νομός Πιερίας), Τσούλου Δήμητρα (Α΄ Αθήνας), Τσούπρα Γεωργία (Νομός Καβάλας), Φιλίππου Ιωάννα (Κύπρος), Χατζηδημητρίου Μαρία (Β΄ Αθήνας) και Ψωμαδέλη Σπιριδούλα (Νομός Κεφαλληνίας).

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Καλημέρα σας. Αρχίζει η συνεδρίαση της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων.

Εγώ λέγομαι Παναγιώτης Αδρακτάς. Είμαι γιατρός χειρουργός από τον πυρόπληκτο και σεισμόπληκτο Νομό Ηλείας. Είμαι Βουλευτής από το 1989 και έχω διατελέσει Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων στην προηγούμενη Κυβέρνηση και Πρόεδρος της Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας σ' αυτή την Κυβέρνηση, κατά την κυβερνητική περίοδο.

Σας καλωσορίζω, κυρίες συνάδελφοι. Κάπου έχει και έναν κύριο ή δύο. Γυναικοκρατείται, όπως βλέπω, η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν πω δύο λόγια να σας ενημερώσω ότι φέτος προβλέπεται από τον Κανονισμό να κληρώσουμε απ' όλους σας δύο με τους οποίους θα συμπροεδρεύσουμε. Κάθε χρόνο προεδρεύω σε μια Επιτροπή. Πέρυσι δεν υπήρχε αυτό. Φέτος έχει αλλάξει προφανώς. Θα παρακαλέσω λοιπόν τη Γραμματεία να κάνει την κλήρωση, ώστε να ανέβουν στην Έδρα και οι δύο Έφηβοι Βουλευτές που θα συμπροεδρεύσουν, για να αρχίσουμε τη συνεδρίαση. Ας κατέβει κάτω η κάλη και ένα από τα παιδιά να κάνει την κλήρωση.

(Στο σημείο αυτό πραγματοποιείται η προαναφερθείσα κλήρωση)

Να σας πω, επίσης, ότι Πρόεδρος της Επιτροπής μας είναι ο εκλεκτός συνάδελφος και γιατρός, καθηγητής και ορθοπαιδικός, και ικανότατο στέλεχος της Βουλής, Βουλευτής Ρεθύμνου κ. Ηλίας Λαμπίρης, από τα εκλεκτά στελέχη του Κοινοβουλίου, με θετική παρουσία και παρεμβάσεις ουσιαστικές και στον τομέα της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, όπου συμμετέχει, αλλά και σ' όλη τη δραστηριότητα της Βουλής, διεκδικώντας τα συμφέροντα του τόπου του αλλά και το εθνικό συμφέρον και ο οποίος θα προεδρεύσει στη συνέχεια.

Τα αποτελέσματα της κλήρωσης είναι τα εξής: Προέκυψαν τα νούμερα 32 και 33. Αυτό ήταν μιλημένο! Με το νούμερο 32 είναι η κυρία Παυλοπούλου Πασχαλιά από το Νομό Αττικής και με το νούμερο 33 είναι η κυρία Σάββα Άντρεα από την Κύπρο. Ελάτε στην Έδρα, καθίστε δίπλα από το συνάδελφο, κ. Λαμπίρη.

Για το θεσμό της *Βουλής των Εφήβων* νομίζω ότι έχετε ενημερωθεί, αφού είχατε και τη διάθεση να συμμετέχετε. Νομίζω ότι είναι μια καλή πρωτοβουλία που έχει πάρει εδώ και χρόνια το Ελληνικό Κοινοβούλιο, με όλους τους Προέδρους. Είναι ένα άνοιγμα της Βουλής, το οποίο έχει γίνει με πολλή επιτυχία, και σήμερα ακόμη περισσότερο. Κάθε Πρόεδρος έβαζε ένα λιθάρι στο άνοιγμα της Βουλής στην ελληνική κοινωνία. Το ίδιο κάνει και ο σημερινός Πρόεδρος, κ. Σιούφας και θα έλεγα με πολύ πάθος, ώστε να μπορέσει να την ανοίξει και το έχει πετύχει.

Οι επισκέψεις που έχουμε εδώ, στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, είναι πάρα πολλές. Δεν ξέρω αν η Γραμματεία είναι σε θέση να μας πει πόσες χιλιάδες έχουν επισκεφθεί το Ελληνικό Κοινοβούλιο και από τη μαθητιώσα νεολαία. Απ' ό,τι μου λένε, είναι εβδομήντα χιλιάδες και απ' όλα τα σχολεία και από πολλά σωματεία που έχουν επισκεφθεί -και έχουν ενημερωθεί για τη λειτουργία του Ελληνικού Κοινοβουλίου, της Δημοκρατίας μας ουσιαστικά- τους επισκέψιμους χώρους που έχουμε και πολλές φορές, τις πάρα πολύ ωραίες, εξειδικευμένες εκθέσεις που κάνουμε. Και τώρα, όπως είδατε, υπάρχει αυτή η έκθεση της ιστορίας του κτηρίου στο Περιστεύλιο. Νομίζω ότι είναι πολύ καλό, διότι έτσι απομυθοποιείται το Ελληνικό Κοινοβούλιο και μπαίνετε στην «καρδιά» του, στην ουσία. Γνωρίζετε, δηλαδή, το πώς λειτουργεί.

Για παράδειγμα, λένε ότι είναι άδεια τα έδρανα. Άδεια είναι και μ' εσάς τα έδρανα σήμερα. Αλλά είστε εδώ και οι τριακόσιοι συναδέλφοι και συναδέλφισσες. Είναι όμως σε άλλες Επιτροπές. Είναι, λοιπόν, λογικό, πολλές φορές, να φαίνονται και τα έδρανα έτσι, όταν συνεδριάζουν πέντε Επιτροπές, να μην είναι όλοι παρόντες. Και βεβαίως και ο κάθε Βουλευτής, στην Επιτροπή που συμμετέχει συνήθως εκεί εξειδικεύεται και γνωρίζει το αντικείμενο καλά, για να πάρει και θέση και να κάνει κριτική εποικοδομητική και προτάσεις, εφόσον έχει, μέσα στην Επιτροπή που δουλεύει.

Είναι μια καλή εμπειρία. Κι εμείς κερδίζουμε από σας. Εσείς κερδίζετε αυτό από μας. Εμείς κερδίζουμε τις προτάσεις σας. Είναι μια απευθείας συνάντηση, ένας διάλογος μαζί σας. Εσείς, ούτως ή άλλως, είστε τουλάχιστον μια γενιά πίσω από μένα. Ίσως, από το συνάδελφο κ. Λαμπίρη, να είστε και δύο γενιές πίσω. Άρα, προσπαθούμε, μ' αυτό τον τρόπο, να γεφυρώσουμε κι αυτό το χάσμα, να ακούσουμε και τα δικά σας μηνύματα -βεβαίως, έχουμε παιδιά στην ηλικία σας, εγώ έχω- και να πάρουμε τις δικές σας ανησυχίες και προτάσεις.

Κι αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί δεν πετιούνται -να το ξέρετε, σας διαβεβαιώνω- οι προτάσεις σας. Γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας από ένα πολύ καλό επιτελείο, που έχει το Ίδρυμα της Βουλής, αλλά και από μας τους ίδιους και παίρνουμε από σας.

Εκείνο, όμως, που θέλω να πω -και θα δω τι θα γίνει και φέτος- είναι ότι διαπιστώνω πως δεν είναι το επίπεδο τέτοιο που θα περίμενα. Και δεν το λέω για την ηλικία μου, αλλά το λέω για τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας. Οι περυσινές, για παράδειγμα, εισηγήσεις δεν με είχαν ικανοποιήσει. Κι εγώ κι ο κ. Λαμπίρης είμαστε από τους Βουλευτές που λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Δεν έχει νόημα να χαϊδεύουμε αυτιά. Δεν έχει νόημα να σας πω: «Μπράβο παιδιά, εσείς πρωτεύσατε!». Εγώ μάλιστα είχα αμφισβητήσει και το κατά πόσο -και το λέω δημοσίως, δεν έχω κανέναν δισταγμό- έγκυρες είναι αυτές οι διαδικασίες που προηγούνται για να επιλεγείτε, να έρθετε εσείς ως εκπρόσωποι. Και δεν βάζω για κανέναν καμία αμφιβολία. Απλά λέω ότι πρέπει να έχουμε αυτή την εγκυρότητα για όλα τα ζητήματα. Έτσι, λοιπόν, περιμένω ουσιαστικές παρεμβάσεις από σας. Είστε πολίτες που ψηφίζετε, ενεργοί πολίτες και αποτελείτε ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, το μέλλον του τόπου. Κι εγώ δεν το λέω απλά για να σας πω πάλι ότι είστε το μέλλον κι εμείς είμαστε το παρελθόν. Είναι, όμως, αλήθεια.

Εμείς σιγά-σιγά φεύγουμε και πρέπει να μας απασχολεί το τι αφήνουμε πίσω για εσάς, να περπατήσετε στα βήματα και να προχωρήσετε πιο γρήγορα, πιο καλά, πιο εποικοδομητικά.

Όμως κι εσείς πρέπει, πια, να έχετε τέτοιες θέσεις, που εκπροσωπώντας ένα μεγάλο κομμάτι της νεολαίας μας που μπαίνει στη ζωή απαιτητικά, να διαμορφώσετε καινούργιους συσχετισμούς.

Δεν συμφωνώ με την αντίληψη ότι δεν μιλάτε με τους πολιτικούς. Το λέω αυτό γιατί, όπως σας είπα, έχω πολλά χρόνια στο Ελληνικό Κοινοβούλιο. Είμαι άνθρωπος που βγήκα από τις λαϊκές τάξεις. Δεν υπήρξα γόνος ούτε Υπουργού ούτε Βουλευτού, αλλά σταδιοδρόμησα. Και το λέω με υπερηφάνεια, ο πατέρας μου ήταν οδηγός.

Παίρνω τα μηνύματα και δεν δέχομαι το να απαξιώνει ο νέος την πολιτική με τέτοιο τρόπο που σήμερα συναντούμε. «Δεν μιλάω -λέει- με τον πολιτικό». Αυτό είναι έγκλημα. Το να μη μιλάς και να αφήνεις εμένα να κανονίζω την τύχη σου, για εμένα είναι απαράδεκτο. Δεν το έκανα στα νιάτα μου, όταν ήμουν στην ηλικία σας. Συμμετείχα, ήμουν συνδικαλιστής, πάλεψα και πολλές φορές είχαμε αποτελέσματα στη διαμόρφωση των πολιτικών, που ασκούσαν οι όποιες κυβερνήσεις.

Το «δεν μιλάω», λοιπόν, και «αποστασιοποιούμαι από την πολιτική» για εμένα είναι εγκληματικό να λέγεται από τη νεολαία. Το «συμμετέχω εποικοδομητικά, συζητώντας με απόψεις, με θέσεις τεκμηριωμένες» είναι ό,τι καλύτερο.

Άλλωστε, μέσα από αυτές τις ζυμώσεις, βγαίνει η σύνθεση. Τι σημαίνει δημοκρατία; Δημοκρατία σημαίνει να κουβεντιάσουμε σε όποιους τόνους. Ουαί και αλίμονο αν εσείς δεν έχετε τους τόνους που είχα κι εγώ -και ο κ. Λαμπίρης και όλοι μας- στην ηλικία σας.

Όμως, μέσα από αυτό το διάλογο, μπορούμε να συνθέσουμε και να βγάλουμε κάτι καλό. Κι εμείς να ωφεληθούμε, ώστε αυτά που θα εκπέμψουμε και αυτά που θα κάνουμε για εσάς να είναι κοντά σε εσάς και να σας δίνουν καλύτερες προϋποθέσεις για το μέλλον σας κι εσείς οι ίδιοι να αρχίσετε σιγά-σιγά να μπαίνετε στο δικό μας περιβάλλον και στη δική μας αποστολή.

Εσείς θα πάρετε αυτή την αποστολή στη συνέχεια. Πώς θα την πάρετε; Με μια απόσταση; Αύριο, στα είκοσι πέντε σας, κάποιος ή κάποια από εσάς θα γίνει Βουλευτής. Έτσι ξαφνικά; Γιατί; Δεν πρέπει να έχει ζυμωθεί;

Δεν είναι μόνον αυτοί που συνδικαλιζονται ακραία, γιατί είναι παθιασμένοι στο κομματικό γίγνεσθαι. Εγώ δεν θεωρώ ότι ο φανατισμός μπορεί να προσφέρει τίποτα. Άλλωστε, οι αρχαίοι Έλληνες το διάλογο καλλιέργησαν, αυτή είναι η δημοκρατία και η τέχνη του εφικτού. Δεν μπορεί να ζητάμε τα πάντα. Είναι αυτό που μπορούμε να κάνουμε και το τεκμηριώνουμε.

Άρα, λοιπόν, θα έλεγα –αυτός είναι ο προβληματισμός που σας αφήνω- ότι θα πρέπει να μιλήσουμε και οι νυν και οι επερχόμενοι. Εσείς, λοιπόν, που έρχεστε μαζί με εμάς πρέπει να καταφέρουμε να ανοίξουμε αυτό το διάλογο και ένας από τους στόχους, που πραγματικά με επιτυχία έχει καταφέρει το Ίδρυμα της Βουλής, είναι να κάνουμε αυτό το διάλογο, ώστε όταν φύγετε από εδώ, να πάτε στην περιφέρεια, να πάτε στα σχολεία σας και να πείτε «όχι, δεν έχουμε σωστή αντίληψη».

Εγώ δεν θα ωραιοποιήσω τίποτα και δεν θα σας πω να πείτε τα καλά λόγια για τους Βουλευτές. Να τους κρίνετε. Να ξέρετε ότι το μεγαλύτερο όπλο που έχει ο ελληνικός λαός κι εσείς οι νέοι ακόμα περισσότερο είναι η κριτική σκέψη.

Και μιας και πηγαίνουμε σε εκλογές –δεν θα κομματικοποιήσω τη συζήτηση, μην ανησυχείτε- θα σας πω το εξής: Θα δείτε τα ψηφοδέλτια. Για εμένα, πρέπει να πάρετε όλα τα ψηφοδέλτια, να δείτε ποιοι συμμετέχουν. Να δείτε τι λένε όλα τα προγράμματα των κομμάτων και να καθίσετε να το συζητήσετε.

Για τις όποιες απορίες σας δεν είναι κακό να επισκεφθείτε όλα τα πολιτικά γραφεία, να βρείτε συναδέλφους από όλους τους χώρους και να μιλήσετε μαζί τους. Παραδείγματος χάρη, εσείς από το α΄ κόμμα λέτε αυτό. Πώς μπορεί να γίνει; Είναι έτσι; Δεν έχετε απορίες;

Να δείτε, λοιπόν και να καταλήξετε με κριτική σκέψη. Να πείτε «ψηφίζω το α΄ κόμμα ή τον α΄ Βουλευτή, γιατί πραγματικά πιστεύω ότι μπορεί να κάνει κάτι καλύτερο για τον τόπο και την πατρίδα».

Έτσι, λοιπόν, εγώ θα σταματήσω εδώ, αφήνοντάς σας τις λέξεις «κριτική σκέψη», να τις χρησιμοποιείτε σε όλη σας τη ζωή, ίσως γιατί εμείς οι γιατροί το έχουμε εμπεδώσει ακόμα περισσότερο. Εάν ο γιατρός δεν έχει κριτική σκέψη ώστε να διαφοροποιήσει τη διάγνωση, ακόμα και την ώρα που χειρουργούμε, αυτό μπορεί να αποβεί μοιραίο για τον ασθενή.

Και πάλι σας καλωσορίζουμε και οι δύο συνάδελφοι και δίνω το λόγο στον εκλεκτό συνάδελφο, κ. Λαμπήρη, με τον οποίο θα συμπροεδρεύσουμε, να σας καλωσορίσει.

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Καλημέρα σας.

Ονομάζομαι Λαμπήρης Ηλίας. Κατάγομαι από το Ρέθυμνο. Εκλέχτηκα για πρώτη φορά Βουλευτής το 2007. Ήμουν μέχρι τότε Καθηγητής της Ορθοπαιδικής –όπως είπε ο κύριος Πρόεδρος- στο Πανεπιστήμιο Πατρών και προγενέστερα ήμουν Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου.

Έτσι, έχω πάρει μια εμπειρία σε ό,τι αφορά τους νέους. Πρέπει να σας πω ότι στα χρόνια που ήμουν πανεπιστημιακός δάσκαλος είχα μια πολύ καλή επικοινωνία με τους φοιτητές μου.

Άρα, δεν ισχύει αυτό που καμιά φορά λέει κανείς «ξέρετε, οι φοιτητές είναι προβληματικοί ή δεν αντιλαμβάνονται την κοινωνία, όπως πρέπει να την αντιλαμβάνονται». Αυτό δεν ισχύει. Νομίζω ότι μεγάλη σημασία έχει και ο πανεπιστημιακός δάσκαλος.

Επειδή δεν ξέρω οι περισσότεροι από εσάς σε ποιες τάξεις φοιτάτε, αλλά σύντομα θα γίνετε φοιτητές και θα έχετε επικοινωνία με τους δασκάλους σας στο πανεπιστήμιο, πρέπει να σας πω ότι οι σχέσεις σας με τους καθηγητές πρέπει να είναι πολύ καλές.

Έχετε να πάρετε πάρα πολλά αν η σχέση σας και η παρουσία σας στο πανεπιστήμιο είναι καθημερινή και όχι εκ περιτροπής. Η παρουσία σας στο πανεπιστήμιο πρέπει να είναι καθημερινή. Αυτά ως προς την πανεπιστημιακή μου σταδιοδρομία και με την επικοινωνία με το φοιτητικό κίνημα.

Για αυτό, χαίρομαι ιδιαίτερα σήμερα που συμπροεδρεύω μαζί με τον εκλεκτό συνάδελφο τον κ. Αδρακτά, ως Πρόεδρο και σας καλωσορίζω στο ναό της δημοκρατίας στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Η λειτουργία του Κοινοβουλίου, σας είναι γνωστή, αλλά αναφέρθηκε και ο Πρόεδρος περιληπτικά. Συμμετέχω στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων και ιδιαίτερα στον τομέα της υγείας, στον οποίο έχω μέχρι σήμερα μια πολύ μεγάλη εμπειρία.

Θέλω να πιστεύω ότι οι εισηγήσεις σας θα είναι χρήσιμες για μας, γιατί η επικοινωνία και οι ανησυχίες των νέων είναι πολύ σημαντικές για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης πρότασης, που αφορά είτε στο Υπουργείο Παιδείας είτε σε άλλα αντικείμενα ή άλλες Επιτροπές του Κοινοβουλίου. Όπως αναφέρθηκε ο Πρόεδρος, λειτουργούν αρκετές Επιτροπές μέσα στη Βουλή και έτσι όταν απουσιάζουν –το επαναλαμβάνω- οι Βουλευτές από την Αίθουσα του Κοινοβουλίου –αυτή είναι η Αίθουσα της Ολομέλειας- δε σημαίνει ότι απουσιάζουν από τη Βουλή. Συμμετέχουν σε άλλες Επιτροπές και η παρουσία τους είναι σημαντική, γιατί εκεί γίνεται η επεξεργασία των προτάσεων που στη συνέχεια έρχονται στην Ολομέλεια. Περιμένουμε, λοιπόν, με ανυπομονησία της δικής σας εισηγήσεις και να είστε βέβαιοι ότι δεν θα περάσουν απαρατήρητες. Θα τις μελετούμε και θα καταλήγουμε στα σωστά εκείνα συμπεράσματα που αφορούν κυρίως στη νεολαία του τόπου μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Αρχίζει η συνεδρίασή μας και πριν δώσω το λόγο στην εισηγήτρια την Έφηβο Βουλευτή Μαρία-Χριστίνα Μπούκουρα, από το Νομό Αργολίδας θα σας πω πώς είναι η διαδικασία.

Έξι λεπτά θα μιλήσει η εισηγήτρια και από τρία λεπτά θα μιλήσουν όποιος ή όποια συνάδελφος θέλει να πάρει το λόγο. Κατά την ώρα που θα μιλάει η εισηγήτρια μπορείτε να γράψετε το όνομά σας σε ένα χαρτί και θα περάσει η υπηρεσία να το παραλάβει, για να καταρτίσουμε τον κατάλογο. Έτσι θα έχετε το δικαίωμα να μιλήσετε, όπως σας είπα, για τρία λεπτά. Έτσι γίνεται και όταν συνεδριάζει η Ολομέλεια. Κατά τη διάρκεια της ομιλίας των δύο πρώτων εισηγητών, εγγράφονται οι ομιλητές και καθορίζεται ο χρόνος.

Για να μη χάνουμε χρόνο, το λόγο έχει η εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής Μπούκουρα Μαρία-Χριστίνα από το Νομό Αργολίδας που θα εισηγηθεί από τη σελίδα 59 έως 84. Παρακαλώ να ανέβη στο Βήμα.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΜΑΡΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΟΥΚΟΥΡΑ (Εισηγήτρια - Νομός Αργολίδας): Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, αρχικά θα ήθελα να ζητήσω συγγνώμη και την κατανόησή σας, γιατί μόλις χθες ενημερώθηκα ότι είμαι εισηγήτρια της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων και δεν έχω προετοιμαστεί κατάλληλα.

Ζούμε σε μία εποχή, όπου οι Έλληνες πολίτες έχουν θέσει υπό αμφισβήτηση την πολιτική σκηνή της χώρας. Διαφθορά, αδιαφάνεια, ακρίβεια, προβληματίζουν τους Έλληνες. Η βία είναι ένα καθημερινό φαινόμενο που έχει διάφορες μορφές, με συνηθέστερες τη βία στα γήπεδα, τη βία στους δρόμους, αλλά και τη βία που εμφανίζεται στο σχολικό χώρο ανάμεσα στα παιδιά.

Για την καταπολέμηση αυτού του φαινομένου οι γονείς οφείλουν να αφιερώνουν χρόνο στα παιδιά τους, να ενδιαφέρονται και να συζητούν για τα προσωπικά τους προβλήματα, να ορίζουν πρότυπα συμπεριφοράς και να ελέγχουν τις συναναστροφές των παιδιών τους.

Επίσης, καλή θα ήταν η συμμετοχή των νέων με παραβατική συμπεριφορά σε ειδικά ψυχολογικά προγράμματα, καθώς και σε προγράμματα κοινωνικής επανένταξης, όπως και η συμμετοχή στα κοινά. Κυρίως, όμως, οφείλουμε να ενδυναμώσουμε τους δεσμούς μεταξύ των μελών της οικογένειας, καθώς η οικογένεια έχει μεγάλη ευθύνη στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού.

Σύντομα τώρα, θα περάσω στο επόμενο θέμα, που είναι τα ναρκωτικά. Οι απανωτοί θάνατοι νεαρότατων παιδιών από τα ναρκωτικά έχουν αναστατώσει όχι μόνον τους ανήσυχους, αλλά και τους εφησυχασμένους. Φυσικά η «επιδημία» είναι γνωστή στους πάντες, έμμεσα ή άμεσα, αλλά χρειάζονται ακραία και σωρευτικά περιστατικά για να συγκινηθεί ο μέσος άνθρωπος. Είναι μεγάλη η πολιτική αδιαφορία για το θέμα των ναρκωτικών και ελάχιστες οι προσπάθειες για ουσιαστική αντιμετώπισή του. Μεγάλος είναι ο κίνδυνος, επίσης, εισαγωγής των ναρκωτικών από το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου. Για την καταπολέμηση και μείωση αυτού του προβλήματος, όμως, χρειάζεται εκστρατεία ενημέρωσης των νέων για τις συνέπειες από τη χρήση των ναρκωτικών, με συνεργασία των αρμόδιων φορέων, ενημέρωση των μαθητών στα σχολεία από τους καθηγητές για τις συνέπειες από τη χρήση των ναρκωτικών, δημιουργία στα νοσοκομεία ειδικών τμημάτων με εξειδικευμένους γιατρούς για παροχή άμεσης βοήθειας σε ναρκομανείς, ψυχολογική στήριξη στους μαθητές που αντιμετωπίζουν προβλήματα ή είναι περισσότερο ευάλωτοι σεπειρασμούς, διότι η παραμέληση των παιδιών, η έλλειψη σωστής παιδείας, αλλά και οι κακές συναναστροφές μπορούν να ωθήσουν τους νέους και στα ναρκωτικά, που ολοένα και μεγαλώνει η πρόσβαση σε αυτά.

Χρήστες ναρκωτικών εμφανίζονται ακόμα και σε δημοτικά σχολεία. Έμποροι παγιδεύουν τους χρήστες και δεν τους αφήνουν ποτέ ήσυχους. Τα ποσοστά της ανεργίας αυξάνονται, ο ανταγωνισμός γίνεται όλο και πιο σκληρός και οι νέοι απελπίζονται. Όμως, το κράτος δεν εντείνει τις προσπάθειες για ουσιαστική αντιμετώπιση του θέματος.

Εμείς προτείνουμε: Εκστρατείες ενημέρωσης των νέων για τις συνέπειες από τη χρήση των ναρκωτικών. Να συλλαμβάνονται οι έμποροι και όχι οι χρήστες. Αυξημένο κρατικό έλεγχο στη διακίνησή τους, χρηματοδότηση οργανισμών, όπως ο ΟΚΑΝΑ, για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών. Ας δοθούν, επιτέλους, περισσότερα χρήματα για την παιδεία και την υγεία και λιγότερα για τα εξοπλιστικά προγράμματα. Ας γίνει κάτι από αυτά τα λίγα, που μόλις αναφέρθηκαν. Ας γίνει όμως κάτι, γιατί το μέλλον είναι ευθύνη όλων μας.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ την Έφηβο Βουλευτή που ήταν πολύ συνοπτική και δεν έκανε χρήση του δικαιώματος των έξι λεπτών και η οποία έβαλε ένα ζήτημα μεγάλο, που είναι τα ναρκωτικά.

Όπως βλέπω όμως, οι συμμετοχές είναι ελαχιστότατες. Μόλις τέσσερις συνάδελφοι, θέλουν να μιλήσουν. Όπως είπα από την αρχή, κατά τη διάρκεια της ομιλίας της εισηγήτριας, θα μπορούσατε να δηλώσετε συμμετοχή για να πάρετε το λόγο.

ΜΑΙΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο για κάτι διαδικαστικό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΜΑΙΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Θέλω να ρωτήσω το εξής: Αυτοί που θα δώσουν τώρα το χαρτάκι με το όνομά τους, θα συμμετέχουν και στην κλήρωση για την Ολομέλεια;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Όχι, είναι η συμμετοχή σας στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων. Αυτοί που θα δώσουν το όνομά τους, θα έχουν το δικαίωμα για τρία λεπτά να κάνουν τοποθέτηση για το συγκεκριμένο θέμα που μιλάμε και μάλιστα, να μιλήσουν όχι εκτός θέματος, αλλά για το συγκεκριμένο.

Μέχρι λοιπόν να μαζευτούν τα χαρτάκια και να καταρτιστεί ο κατάλογος, θέλω να σας πω ότι πράγματι βάλατε ένα μεγάλο ζήτημα, αυτό των ναρκωτικών που είναι μάλιστα. Εμείς έχουμε εδώ, στη Βουλή, τη Διακομματική Επιτροπή που ασχολείται με τα ναρκωτικά. Έχει κάνει εισηγήσεις, προτάσεις. Είναι ένα τεράστιο ζήτημα που δεν θα το ανοίξω εδώ. Έχω και εμπειρία, γιατί συμμετείχα σε αυτήν την Επιτροπή, όπως και στην παλαιότερη Επιτροπή. Αλλά έχω και άποψη ως γιατρός. Όταν ρωτήθηκα τι είναι αυτό, το καλύτερο που είχα κάνει ως γιατρός στα χρόνια εκείνα που δεν είχαμε τις δυνατότητες των εναλλακτικών διαθεσίμων φαρμάκων για την αποτοξίνωση, είπα ότι είχα καταφέρει να βοηθήσω να αποτοξινωθούν δύο παιδιά με πάρα πολύ κόπο, με μεγάλη αγωνία και θυσία. Χαλάλι τους όμως, γιατί τα δύο παιδιά εντάχθηκαν στην κοινωνία. Είναι στο Δήμο Χαϊδαρίου, έχουν τις ωραίες οικογένειές τους και κέρδισαν τη ζωή.

Αντιλαμβάνεστε ότι αυτό το λέω για να δείτε πόσο πραγματικά μας ανησυχεί όλους μας.

Για να μην σας τρώω, όμως, το χρόνο, ας αρχίσουμε, πριν καν συνταχθεί ο κατάλογος, με την πρώτη στην τύχη, καθώς δεν έχει σημασία, από την Α΄ Θεσσαλονίκης, τη συνάδελφο Μάντζιαρη Δέσποινα.

Κυρία Μάντζιαρη, έχετε τρία λεπτά στη διάθεσή σας.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΑΝΤΖΙΑΡΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Καλημέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Θα σας μιλήσω κυρίως για τους λόγους για τους οποίους οι νέοι οδηγούνται στην παραβατική συμπεριφορά, στη βία και στην εγκληματικότητα και για τους λόγους για τους οποίους καταλήγουν στα ναρκωτικά και πέφτουν θύματα της μαστιγας αυτής.

Κυρίως, λοιπόν, είναι η περιθωριοποίηση και η αντικοινωνική συμπεριφορά που τους οδηγεί σε αυτή τη συμπεριφορά. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της σύγχρονης κοινωνίας και ιδιαίτερα των νέων είναι οι γρήγοροι ρυθμοί, οι αυξημένες απαιτήσεις για επιβίωση, καθώς και η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη, πράγματα μετέβαλαν την κοινωνία μας από ανθρωποκεντρική σε υλιστική και ωφελμιστική και οδήγησαν τα μέλη της στην ανάπτυξη αντικοινωνικής συμπεριφοράς, στον ατομισμό και στο μηδενισμό.

Ιδιαίτερα οι νέοι και συγκεκριμένα οι έφηβοι, οι οποίοι είναι ευάλωτοι και περισσότερο δεκτικοί σε τέτοιου είδους πρότυπα ζωής, στην προσπάθειά τους να διαμορφώσουν μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα, υιοθετούν τη συμπεριφορά αυτή και, συνειδητά ή ασυνείδητα, απέχουν από τις κοινωνικές διαδικασίες. Οι περισσότεροι νέοι, λόγω του παρορμητισμού της ηλικίας και της επαναστατικής τους φύσης, βλέποντας τα όνειρά τους για ένα καλύτερο κόσμο να γκρεμίζονται και ένα σύνολο μαζοποιημένων και παθητικοποιημένων πολιτών να τους πλαισιώνει, απογοητεύονται και απομονώνονται.

Όπως οι ίδιοι πιστεύουν, είναι μάταιο να αγωνίζεται κανείς για έναν κόσμο στον οποίο επικρατεί η φυγοπονία, η μισαλλοδοξία και το συμφέρον της ανθρωπίνης σχέσης. Οι έφηβοι, βλέποντας την κατάσταση αυτή, απελπίζονται, γίνονται αδιάφοροι για το κοινωνικό σύνολο και την πρόδο του και δυσπιστούν απέναντι σε όλους και όλα. Δεν πιστεύουν στις ανθρωπίνες σχέσεις, στη φιλία, στην οικογένεια. Θεωρούν τους εαυτούς τους αυτόνομους, μονάδες ενός μη συνοχικού κοινωνικού συνόλου.

Εκτός, όμως, από τον παραλογισμό του σύγχρονου κόσμου, την ανασφάλεια και την κοινωνική αδικία, οι νέοι ωθούνται στην κοινωνική απομόνωση και εξαιτίας των σύγχρονων προτύπων ψυχαγωγίας -τηλεόραση, ηλεκτρονικός υπολογιστής, κινητά τηλέφωνα- που δεν αφήνουν περιθώρια για διάλογο και επικοινωνία. Τα άτομα αρκούνται στη μηχανική παρακολούθηση των ψυχαγωγικών προγραμμάτων για τη διασκέδασή τους και στην ανταλλαγή σύντομων γραπτών μηνυμάτων για την επικοινωνία τους, χωρίς να αντιλαμβάνονται ότι υποβαθμίζουν έτσι τις σχέσεις τους, ακόμα και με τα πιο οικεία τους πρόσωπα.

Ακραία μορφή αντικοινωνικής συμπεριφοράς είναι η περιθωριοποίηση. Κατά το φαινόμενο αυτό, οι νέοι παραιτούνται από όλους τους στόχους που θέτει η κοινωνία, εμφανίζουν αποκλίνουσα συμπεριφορά και αναπτύσσουν μια ιδιαίτερη υποκουλτούρα. Οι περιθωριακοί νέοι χλευάζουν καθετί κατεστημένο και κατηγορούν τους μεγάλους για υποκρισία, επίπλαστη ευγένεια, ασυνέπεια λόγων και πράξεων, μονομερή ενασχόληση με τα υλικά αγαθά, καθώς και για κοινωνική συμβατικότητα. Συχνά, τα άτομα αυτά οργανώνονται σε ομάδες, υιοθετώντας ιδιόρρυθμη εμφάνιση και συμπεριφορά, η οποία συχνά τείνει να γίνεται βίαιη, πιστεύοντας ότι έτσι θα κάνουν τη διαφορά.

Ως συνέπεια, οι νέοι οδηγούνται σε ακραίες συμπεριφορές που όχι μόνο δεν επιφέρουν τις επιθυμητές αλλαγές στο σύστημα, αλλά προκαλούν και την αποβολή τους από αυτό.

Τέλος, η περιθωριοποίηση μπορεί να παίξει καταλυτικό ρόλο στην αποδιοργάνωση και τη διάλυση της προσωπικότητας των νέων, οι οποίοι διαπνέονται από διαρκή αρνητισμό και να προκαλέσει μέχρι και σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα.

Είναι ευνόητο, όμως, ότι για να εξελιχθεί και να προοδεύσει μια κοινωνία, είναι απαραίτητο όλα τα μέλη της και ιδιαίτερα οι νέοι, που αποτελούν το μέλλον της, να ενδιαφέρονται για την κοινωνική προκοπή και να συνεργάζονται αρμονικά και υπεύθυνα για αυτή. Μόνο έτσι μπορούμε να αποκτήσουμε την πολυπόθητη πρότυπη κοινωνία που ονειρευόμαστε.

Σε μια τέτοια προσπάθεια, λοιπόν, δεν αρμόζουν συμπεριφορές που βασίζονται στην αποστασιοποίηση και την οκνηρία και ιδιαίτερα από ανθρώπους νεαρής ηλικίας, οι οποίοι θα έπρεπε να διακατέχονται από ισχυρή θέληση και πείσμα για να αλλάξουν ό,τι δεν τους αρέσει στον κόσμο και να διαφυλάξουν ό,τι πραγματικά αξίζει.

Πρέπει, επομένως, οι νέοι να ανακτήσουν το χαμένο τους ενδιαφέρον για το κοινωνικό σύνολο, όπως και την ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ τους. Σε αυτό καθοριστικό ρόλο παίζει τόσο η στάση της πολιτείας και της οικογένειας, οι οποίοι θα προσπαθήσουν να εντάξουν, όσο το δυνατό ομαλότερα τους νέους στην πραγματικότητα των μεγάλων όσο και η ίδια η στάση των νέων.

Συνεπώς, οι νέοι θα πρέπει να αφυπνιστούν και να αποκτήσουν θάρρος και δυναμισμό, να επιδιώξουν την ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο, κατανοώντας ότι μόνον έτσι θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στην αλλαγή του συστήματος, να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη για ουσιαστική επικοινωνία και συνεργασία, να καλλιεργήσουν προσωπικές και ουσιαστικές ανθρωπίνες σχέσεις, να συμμετέχουν σε πολιτιστικές εκδηλώσεις και ακόμα σε κινήματα και εκδηλώσεις για την ειρήνη, τη μόρφωση, τη δικαιοσύνη, την ισότητα των πολιτών και το περιβάλλον.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της έφηβου Βουλευτού)

Η οικογένεια οφείλει να βοηθήσει με τη σειρά της στην αποβολή της παθητικοποίησης και της αδρανοποίησης. Οι γονείς πρέπει να επενδύσουν στη σχέση τους με τα παιδιά τους, ώστε να κερδίσουν την εμπιστοσύνη της και να αναπτύξουν τον τομέα της επικοινωνίας. Οι γονείς θα πρέπει ακόμη να δείχνουν στα παιδιά τους τη στήριξη τους έμπρακτα και όχι μόνο με λόγια. Θα πρέπει ακόμη ο ρόλος τους να είναι συμβουλευτικός και όχι υπερπροστατευτικός.

Τέλος, θα ήταν ευεργετικό αν οι γονείς προέτρεπαν τα παιδιά τους να αναλάβουν πρωτοβουλίες ακόμη και για απλά θέματα της καθημερινότητας, χωρίς, όμως, να γεμίζουν ευθύνες και δίχως να εισάγουν σε αυτό το στοιχείο του εξαναγκασμού.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΑΝΤΖΙΑΡΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Το σχολείο, η μικρογραφία της κοινωνίας μας, όπως λένε πολλοί, στο οποίο οι νέοι αφιερώνουν μεγάλο μέρος της ζωής τους, θα πρέπει να μην επικεντρώνεται μόνο στο γνωστικό μέρος, αλλά να αποτελεί το κέντρο αγωγής και επικοινωνίας τόσο για τους μαθητές όσο και για τους γονείς τους. Η ύπαρξη ψυχαγωγικής και κοινωνικής λειτουργίας σε σχολεία θα μπορούσε να αμβλύνει αρκετά τις αντιθέσεις που δημιουργούνται μεταξύ της νεολαίας και των ενηλίκων. Το σχολείο οφείλει ακόμη να προβάλλει υγιή ηθικά πρότυπα ζωής και ψυχαγωγίας, να καθοδηγεί τους νέους με πνευματικά αγαθά, να διδάσκει την αξία της δημιουργικότητας και της συνεργασίας.

Τέλος, η πολιτεία, ως κυρίαρχο όργανο, οφείλει να σκύψει, με αγάπη και ενδιαφέρον, πάνω στους νέους, να εισακούσει τα προβλήματά τους και τις προτάσεις τους και να ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή τους στα κοινά και τα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ την κυρία συνάδελφο για την αξιόλογη τοποθέτηση.

Θέλω να σας ενημερώσω ότι είναι τρία λεπτά ο χρόνος της ομιλίας. Στα δύο λεπτά ακούτε τον πρώτο ήχο, που είναι προειδοποιητικός και στα τρία αρχίζει να χτυπάει το κουδούνι ότι τελειώνει ο χρόνος ομιλίας. Υπάρχουν δύο χρονοδείκτες, ένας είναι επάνω και τον βλέπετε εσείς που είστε από κάτω και ένας είναι απέναντι και τον βλέπω εγώ και, κυρίως, ο ομιλητής ή η ομιλήτρια.

Συνεχίζουμε με την κυρία Τσούπρα Γεωργία από το Νομό Καβάλας.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΥΠΡΑ (Ν. Καβάλας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, κυρίες και κύριοι, ένα από τα πολλά προβλήματα που ταλανίζουν τους νέους της εποχής μας είναι αυτό των ναρκωτικών.

Όσον αφορά στις αιτίες του πολυσυζητημένου αυτού θέματος, μπορεί κανείς να πει ότι είναι εκατοντάδες. Κατά τη γνώμη μου, θα προσπαθήσω να εστιάσω την προσοχή σας στους κύριους παράγοντες, οι οποίοι είναι οι φορείς κοινωνικής αγωγής, με άλλα λόγια η οικογένεια, το σχολείο, η πολιτεία.

Σύμφωνα με ετήσια στατιστικά στοιχεία, ένας λόγος για τον οποίο στρέφονται οι σύγχρονοι νέοι στα ναρκωτικά είναι η οικογένεια. Στις σύγχρονες κοινωνίες που ζούμε, αλλά και στους σύγχρονους ρυθμούς μιας πόλης, η οικογένεια αδυνατεί να κρατήσει τη συνοχή, αλλά ταυτόχρονα και τον έλεγχο μεταξύ των μελών της. Λόγω του φόρτου εργασίας, οι γονείς, για να ανταπεξέλθουν και να λύσουν όσο μπορούν το οικονομικό τους πρόβλημα, αδυνατούν να επικοινωνήσουν, να έρθουν πιο κοντά και να συζητήσουν με τα παιδιά τους. Έτσι, οι νέοι γίνονται πιο ευάλωτοι και απόμακροι, με πιο γρήγορη και δυνατή διέξοδο στα ναρκωτικά.

Ένας ακόμη λόγος που θα μπορούσε να αναφερθεί ως κύριος παράγοντας της στροφής των τελευταίων στις απαγορευμένες ουσίες είναι το σχολείο. Στα σημερινά σχολεία οι καθηγητές δε διδάσκουν πλέον στους μαθητές ανθρωπιστική παιδεία, δηλαδή, το επίκεντρο των θεμάτων να είναι ο άνθρωπος, αλλά ξερή και περιττή γνώση. Έτσι, ο νέος, λόγω της πλήρους αδιαφορίας και άγνοιας που διαισθάνεται εκ μέρους των καθηγητών αλλά και από το σχολικό περιβάλλον στρέφεται σε κάτι πιο νέο και πιο φρέσκο, σύμφωνο με αυτόν.

Έπειτα, ένας τελευταίος, κατά τη γνώμη μου μείζον παράγοντας για την επιμήκυνση του προβλήματος αυτού είναι η πολιτεία. Οι σύγχρονοι νέοι δε βρίσκουν ερέθισμα στην κοινωνία που ζουν να ασχοληθούν με κάτι που να τους τραβήξει την προσοχή, όπως, για παράδειγμα, κάποιες πολιτιστικές και ενδιαφέρουσες για αυτούς εκδηλώσεις.

Έτσι, οι νέοι βλέπουν απαξιωτικά το περιβάλλον στο οποίο ζούν και έχουν την αίσθηση πως είναι ξεχασμένοι από το κράτος και την πολιτεία, με απόρροια αυτών τον εθισμό τους στις εξαρτησιογόνες ουσίες.

Επίσης, αν η οικογένεια μπορέσει να σταθεί όσο το δυνατόν περισσότερο κοντά στα παιδιά της και η παρουσία των γονέων στη ζωή τους να γίνει αισθητή, αλλά και με παράλληλη εξομάλυνση του οικονομικού ζητήματος από το κράτος, με αποτέλεσμα λιγότερες ώρες εργασίας, θα έχουν την ευκαιρία οι νέοι να συζητήσουν προβλήματα που τους αφορούν με δικά τους πρόσωπα και να λυθούν τυχόν απορίες, χωρίς να κλείνονται στον εαυτό τους και να στρέφονται αλλού.

Στη συνέχεια, το σχολείο, σύμφωνα με τις δικές μου απόψεις, θα έπρεπε να είναι το κύριο συστατικό στοιχείο αποστροφής των νέων από τα ναρκωτικά. Έτσι, αν προσλαμβάνουν ειδικούς ψυχολόγους, για να βοηθούν τα παιδιά στα σχολεία σε τυχόν προβλήματά τους, αλλά και με εισαγωγή ενημερωτικών προγραμμάτων, με παράλληλη συζήτηση και διάλογο με ειδικούς και, πάνω από όλα, με επιμορφωμένους καθηγητές, το πρόβλημα των ναρκωτικών θα είχε καλύτερες όψεις.

Τέλος, η πολιτεία, κατά τη γνώμη μου, θα ήταν εύλογο να δημιουργήσει διάφορες εκστρατείες ενημέρωσης των νέων για θέματα που τους αφορούν και διάφορες τηλεφωνικές γραμμές για άμεση βοήθεια ψυχολογικής υποστήριξης.

Συνεπώς, ελπίζω ότι το σύστημα θα αλλάξει προς το καλύτερο και να μπορέσουν οι αρμόδιοι φορείς να πάρουν μέτρα για την εξομάλυνση του προβλήματος αυτού που διέπει τη σύγχρονη κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε τη συνάδελφο, κυρία Τσουπρά, η οποία τήρησε και το τρίλεπτο.

Αντιλαμβάνεστε βεβαίως ότι υπάρχει ανοχή, απλά σας το λέω για να συνηθίζετε.

Συνεχίζουμε με την κυρία Κυριακού Σουλτάνα από το Νομό Φλωρίνης.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ (Ν. Φλώρινας): Αγαπητοί συνάδελφοι, Έφηβοι Βουλευτές, θα σας μιλήσω κυρίως για το θέμα που με αφορά και το οποίο είναι η βία και η εγκληματικότητα, που στις μέρες μας είναι συχνό φαινόμενο.

Τον τελευταίο καιρό γινόμαστε συνεχώς μάρτυρες περιστατικών βίας. Τόσο η βία όσο και η εγκληματικότητα συνδέονται με την επιθετικότητα. Σύμφωνα με τους Μπάριο και Βέρνι, ως επιθετικότητα ορίζεται η σκόπιμη πρόκληση βλάβης κάποιου μορφής σε άλλους. Εν μέρει, ίσως αυτό να είναι σωστό. Τι γίνεται, όμως, όταν προκαλείται βλάβη, έστω και άθελα; Θεωρείται ή όχι επιθετικότητα; Θεωρούνται αυτές οι περιπτώσεις εγκληματικές ή όχι;

Τον τελευταίο καιρό στην Ελλάδα, έχουν σημειωθεί πράξεις βίας που συγκλονίζεσαι στο άκουσμα τους. Μάλιστα, αφορούν στη νεανική εγκληματικότητα, που παρουσιάζει ραγδαία αύξηση στις μέρες μας.

Ένα από αυτά που συγκλόνισαν την παγκόσμια κοινότητα ήταν η δολοφονία του Αλεξ από μικρά παιδιά στη Βέροια. Η προκλητική συμπεριφορά του φερόμενου ως δολοφόνου ξύπνησε την αγανάκτηση και του πιο εφησυχασμένου πολίτη, καθώς κυκλοφορούσε ανενόχλητα, απειλώντας με ξυλοδαρμούς άλλα παιδιά. Το γεγονός αυτό πιστοποιεί ότι η Ελλάδα δεν είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει ανάλογες καταστάσεις.

Σημείο άξιο αναφοράς αποτελεί και η σχολική βία. Η καταστροφή των βιβλίων και των σχολικών κτιρίων πιστοποιούν την απέχθεια των μαθητών για την κοινωνία και το εκπαιδευτικό σύστημα που εκφράζεται με την πιο ακραία μορφή. Συχνό φαινόμενο αποτελούν οι καβγάδες και οι ξυλοδαρμοί, με πρωταγωνιστές φυσικά ανήλικους μαθητές και αυτό είναι μόνο ένα δείγμα.

Ωστόσο, δεν πρέπει να λησμονήσουμε μια άλλη μορφή βίας, την ψυχολογική βία. Η προβολή κυρίως στο διαδίκτυο των προσωπικών στιγμών ανυποψίαστων ατόμων, χωρίς τη συγκατάθεσή τους, στιγματίζει υπολήψεις και αποτελεί απαράδεκτο μέσο εκβιασμού, απειλής και δημιουργίας φοβικού κλίματος. Οι επιπτώσεις, ιδιαίτερα σοβαρές, με ανεπανόρθωτες ψυχικές βλάβες, προκαλούν τραυματισμό της ανθρωπίνης προσωπικότητας.

Αξίζει, όμως, να αναφερθεί και η αστυνομική βία. Παγκόσμιο αποτροπιασμό προκάλεσε το περιστατικό που έλαβε χώρα τον περασμένο Δεκέμβριο, όταν αστυνομικός δολοφόνησε εν ψυχρώ το δεκαεξάχρονο Αλέξανδρο στα Εξάρχεια. Πώς, λοιπόν, ένας αστυνομικός που πληρώνεται για να σταματάει τη βία, την αναζωπυρώνει στην πιο ακραία μορφή της; Πώς μπορούμε να ελπίζουμε στην αντιμετώπιση της βίας, όταν οι θεσμοθετημένοι φορείς καταστολής της τη χρησιμοποιούν; Μπορεί η λογική βία ενάντια στη βία να φέρει τη λύση;

Η απάντηση είναι αυτονόητη. Το παγκόσμιο πρωτάθλημα βίας διεξάγεται και με μεγάλη επιτυχία μάλιστα. Από τη μια οι δυνάμεις της κρατικής βίας, συνήθως ένστολες και πειθαρχημένες και από την άλλη, η βία των νέων που συχνά βαφτίζονται αναρχικοί, αναρχοαυτόνομοι, φανατικοί, χούλιγκαν ή ό,τι άλλο. Τους αστυνομικούς τους πληρώνει το κράτος. Ποιος, όμως, πληρώνει τους επαγγελματίες μισθοφόρους της βίας;

Χαραγμένα βαθιά στη μνήμη μας έχουν μείνει τα επεισόδια που προκλήθηκαν μετά τη δολοφονία του μικρού Αλέξανδρου, όπως και ο ξυλοδαρμός του Κύπριου φοιτητή στη Θεσσαλονίκη για την υπόθεση της ζαρντινιέρας.

Τέλος, συχνό φαινόμενο αποτελεί και η βία στα γήπεδα. Μια αθλητική επιτυχία γιορτάζεται με αιματοχυσία. Μια αποτυχία επίσης. Πανεπιστήμια, γήπεδα, κεντρικοί δρόμοι και πλατείες γίνονται πεδία μαχών.

Όσο εύκολο είναι να επισημαίνουμε αιτίες, τόσο δύσκολο είναι να προτείνουμε λύσεις. Και τούτο, διότι η λύση περνάει μέσα από την ευθύνη όλων μας.

Η Κατερίνα Γώγου σε ένα ποίημα αναφέρει: «Σημασία έχει να παραμείνεις άνθρωπος». Ας κάνουμε αυτή τη φράση σύνθημα της ζωής μας για να βρούμε τη λύση των προβλημάτων μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ τη συνάδελφο, κυρία Κυριακού.

Θα πω κάτι καθαρά διαδικαστικό, τυπικό. Όταν απευθύνεστε στους συναδέλφους, απευθύνεστε δια του Προέδρου και η προσφώνηση, το λέω για να το ξέρετε, είναι: «Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι». Η διακοπή απαγορεύεται από τους συναδέλφους που ακούν. Πρέπει να ζητήσουν το λόγο. Αν τους επιτρέψει τη διακοπή ο συνάδελφος που ομιλεί, θα διακόψουν δια του Προέδρου, ο οποίος θα κρατά το χρόνο της διακοπής. Αυθαίρετες διακοπές απαγορεύονται και δεν πρέπει να γίνονται.

Με χαρά βλέπω ότι η επόμενη ομιλήτρια είναι η κυρία Μπέλλιου Αλεξάνδρα, η οποία είναι συμπατριώτισσά μου από το Νομό Ηλείας.

Έχουμε και έναν άντρα συνάδελφο, τον κ. Μαρίνο Ελευθέριο. Θα ακούσουμε και μια ανδρική φωνή. Γυναίκοκρατείται, κύριε συνάδελφε, η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΠΕΛΛΙΟΥ (Ν. Ηλείας): Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε, καλημέρα Έφηβοι Βουλευτές.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): «Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι», θα λέμε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΠΕΛΛΙΟΥ (Ν. Ηλείας): Μάλιστα.

Βρίσκομαι εδώ για να σας μιλήσω για κάποια ζητήματα που πιστεύω ότι όλους μας αφορούν. Είναι γνωστό σε όλους μας ότι στις μέρες μας, το σχολείο δεν είναι μόνον ο χώρος επιμόρφωσης ανθρώπων, αλλά επιφυλάσσει επιπλέον πολλούς κινδύνους για τους περισσότερους από εμάς. Δηλαδή, το γεγονός ότι η πλειοψηφία των μαθητών, καπνίζουν ανενόχλητοι στους σχολικούς χώρους, χωρίς αυτό να ενδιαφέρει τους καθηγητές ή τους διευθυντές, είναι ένα γεγονός που θα έπρεπε όλους να μας ενδιαφέρει. Επίσης, εκτός από το κάπνισμα χρησιμοποιούν και διάφορες ουσίες, πράγμα που είναι γνωστό στους καθηγητές. Τέλος, η βία προβάλλεται ως καθημερινό σενάριο στους σχολικούς χώρους.

Είναι καιρός, λοιπόν, να ευαισθητοποιηθούν για αυτά όλοι, γιατί είναι ελάχιστες οι φορές που κάποιος καθηγητής ή διευθυντής ενδιαφέρθηκε να μιλήσει σε κάποιον από εμάς για τις συνέπειες που έχουν το κάπνισμα, η βία ή η χρήση κάποιων ουσιών.

Έτσι, όχι μόνο στο σχολικό χώρο, αλλά και στην κοινωνία γενικότερα, η αδιαφορία όλων και συγκεκριμένα των μεγάλων έχουν μεγάλη και αρνητική επιρροή σε εμάς κυρίως, διότι, όπως λένε οι μεγαλύτεροι, το μέλλον του κράτους είναι οι νέοι.

Γενικότερα η αδιαφορία όλων, όπως και των οργάνων του κράτους, πολλές φορές και της Αστυνομίας – δεν θέλω να πω συγκεκριμένα- είναι συνηθισμένο φαινόμενο και δεν βλέπουμε τρόπους αντιμετώπισης, ώστε να μας βοηθήσουν. Αλλά αφού σχεδόν κανείς δεν ενδιαφέρεται, πρέπει αυτούς τους τρόπους να τους προβάλλουμε εμείς, ώστε μαζί με τους μεγάλους, τους καθηγητές ή τους γονείς, την οικογένειά μας, να τους κάνουμε πράξη.

Οι νέοι, κυρίως, έχουμε ανάγκη από την άμεση παρέμβαση των μεγάλων. Δηλαδή, στα σχολεία οι καθηγητές, οι διευθυντές, στο σπίτι μας οι γονείς μας, οι συγγενείς μας, πρέπει να δείχνουν ουσιαστικό ενδιαφέρον για τα παιδιά, γιατί έτσι θα τα βοηθήσουν να κάνουν πιο ώριμες σκέψεις, να κάνουν πιο σωστές επιλογές για τη ζωή τους, γιατί αυτό θα βοηθήσει και όλη την κοινωνία.

Μέσα από συζητήσεις και διάφορες δραστηριότητες, οι νέοι εντάσσονται πιο εύκολα στην κοινωνία και έτσι, με τη βοήθεια όλων, θα αποφεύγουν να κάνουν λάθη που πολλές φορές τους οδηγούν σε σωματικά και ψυχικά προβλήματα.

Κατά τη γνώμη μου, όμως, υπάρχει μια κυρίως αιτία που ευθύνεται για αυτή την κατάσταση. Το κράτος, το οποίο πρέπει να λάβει πιο δραστικά μέτρα. Αυτό ξεκινάει από τα σύνορα που έχω μια προσωπική εμπειρία. Πιστεύω ότι όποιος έχει περάσει μπορεί κάτι να έχει αντιληφθεί. Εκεί, τα μέτρα δεν είναι πολύ δραστικά. Πολλές φορές αδιαφορούν και, έτσι, ο καθένας μπορεί να περάσει οτιδήποτε, είτε ουσίες είτε όπλα είτε δεν ξέρω και εγώ τι. Τότε όμως, αν αυτά υπάρχουν στην κοινωνία, δεν φταίνε μόνο οι πολίτες που τα χρησιμοποιούν, αλλά φταίει και το ίδιο το κράτος που δεν βοηθάει να αντιμετωπιστούν και να μην περάσουν αυτά στο κράτος.

Έτσι, το κράτος πρέπει να λάβει πιο δραστικά μέτρα για την ασφάλεια των πολιτών του, αλλά και να ελέγχει τι εισέρχεται στη χώρα. Και όσον αφορά στην κοινωνία και συγκεκριμένα στα σχολεία, να υπάρχουν πιο τακτικοί έλεγχοι. Να ελέγχονται, δηλαδή, τα παιδιά από τους καθηγητές, τους διευθυντές και να μην τα αφήνουν ελεύθερα, διότι εκεί είναι σχολικός χώρος και πρέπει να πηγαίνουν για να γίνουν καλύτεροι άνθρωποι και όχι χειρότεροι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία Μπέλλιου. Ήταν ουσιαστική και η δική σας παρέμβαση. Είναι ουσιαστική αυτή η παρέμβαση των νέων στους μεγάλους, είτε είναι δάσκαλοι είτε είναι γονείς είτε είναι η κοινωνία, αφού συνυπάρχουμε και ζούμε μαζί και πρέπει να μιλήσουμε, να κουβεντιάσουμε και να συνθέσουμε απόψεις μαζί και να δημιουργήσουμε μαζί.

Τώρα, θα δώσω το λόγο στην Αντιπρόεδρο κυρία Παυλοπούλου Πασχαλιά από το Νομό Αττικής, η οποία βέβαια δεν έχει ξεχωριστή μεταχείριση ως προς το χρόνο –θα μιλήσει, δηλαδή, για τρία λεπτά- και ως είναι Αντιπρόεδρος.

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Ν. Αττικής): Κύριοι Πρόεδροι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμένα θα μου επιτρέψετε να μην είναι γραπτός ο λόγος μου.

Ξέρετε, όλα αυτά που ακούστηκαν, λίγο – πολύ, τα ξέρουμε –αν και ήταν πολύ καλός ο λόγος- και θα σας πω κάτι που μπορεί να μη μάθετε ή μπορεί να μη σας φανεί και χρήσιμο, δεν ξέρω. Δεν ξέρω αν έχετε πάρει ποτέ ναρκωτικά ή αν ξέρετε τι σημαίνει αυτό. Όμως, είναι λίγο περίεργες οι καταστάσεις και αυτό δεν προκύπτει επειδή υπάρχει περιθωριοποίηση. Ο καθένας, τέλος πάντων, παίρνει ναρκωτικά για το δικό του λόγο, όποιος και αν είναι αυτός.

Το θέμα είναι αλλού. Ακόμα και όταν κάποιος πάρει την πρώτη δόση ή πριν αρχίσουν οι πόνοι και καταλάβει ότι πρέπει να τα σταματήσει, δεν έχει υπάρξει ποτέ κάποιος που να του έχει δημιουργήσει ένα όραμα. Τα πρότυπα είναι χειρότερα από το όραμα. Εμείς, δηλαδή, δεν χρειαζόμαστε πρότυπα. Χρειαζόμαστε οράματα.

Και τώρα μου ήρθε στο μυαλό ότι κανένας, ούτε Βουλευτής ούτε καθηγητής, κανένας γονιός δεν μπήκε στη διαδικασία να ανοίξει μία πόρτα και να ξεγυμνωθεί μπροστά μας η ψυχή του και να μας πει: «Παιδιά μου, εμείς κάναμε λάθη. Κάναμε πολλά. Παγιδευτήκαμε τυχαία. Παγιδευτείτε λιγότερο. Ζήσαμε όμως. Ζούμε. Γι' αυτό ζήστε περισσότερο. Ζήστε σ' αυτόν τον κόσμο, στον πρώτο και τον τελευταίο όροφο αυτού του κόσμου, του δικού σας κόσμου. Αυτό είναι που θα σας κάνει να ανεβείτε ψηλά. Και ψάξτε για ένα χαμένο θησαυρό, γιατί τον

έχετε ανάγκη και γιατί τον έχουμε όλοι ανάγκη. Αυτός είναι που θα μας δώσει αέρα να αναπνεύσουμε. Ή προχωράτε ή μένετε εκεί που είστε, είτε αυτό σημαίνει ναρκωτικά, είτε σημαίνει εγκληματικότητα, είτε σημαίνει ο,τιδήποτε».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας της Έφηβης Βουλευτού)

Τώρα, για τα ναρκωτικά, εγώ πιστεύω ότι μία λύση υπάρχει. Σε καμία περίπτωση, η νομιμοποίησή τους, γιατί πρακτικά αυτό ισχύει. Από τη στιγμή που υπάρχει εμπόριο ναρκωτικών, το έχουμε νομιμοποιήσει. Κανένας δεν φυλακίζεται! Κανένας! Ακόμα και αν πουλάει νοθευμένο ναρκωτικό και πάρω εγώ μία δόση και πεθάνω τα επόμενα πέντε λεπτά!

Γι' αυτό, χορηγείστε τα! Συνταγογραφείστε τα ναρκωτικά! Αντιμετωπίστε τους ναρκομανείς, τους τοξικομανείς σαν να ήταν ασθενείς και δώστε τα τους εσείς, επίσημα, από το κράτος. Να τους πείτε: «Έλα εδώ, δήλωσέ μου εσύ ότι είσαι ναρκομανής, θα σου κάνω εγώ κάποιες εξετάσεις για να το διαπιστώσω και θα σου δίνω εγώ τα ναρκωτικά. Και σιγά-σιγά, σε αντιμετωπίζω σαν ασθενή, γιατί είσαι ασθενής. Κάτι συνέβη και τα πήρες. Τι συνέβη;».

Το θέμα είναι ότι, σιγά-σιγά, μπορεί κάποιος, κερδίζοντας αυτό που χρειάζεται, τη φροντίδα, να του δίνει τη φροντίδα. Και μπορεί σιγά-σιγά, μέσω ψυχολόγων, μέσω ο,τιδήποτε, να καταλήξει σ' αυτό που θέλουμε, να φύγει από τα ναρκωτικά και να φύγει και η ψυχολογία του από εκεί, να φύγει το μυαλό του από εκεί, γιατί όταν παίρνεις ναρκωτικά, είσαι ερωτευμένος μ' αυτά. Είναι σαν να είσαι ερωτευμένος με το διάβολο. Και δεν είσαι άνθρωπος. Είσαι ένας ψυχοπαθής και κάνεις τα πάντα για τη δόση σου, γιατί πολύ απλά όλο αυτό είναι ερωτικό. Αυτή η επαφή είναι ένα πάθος και δεν μπορείς να ξεφύγεις απ' αυτό, γιατί πολύ απλά σ' αρέσει. Σ' αρέσει που είσαι ερωτευμένος με το Σατανά. Είναι ανατριχιαστικό, αλλά έτσι είναι η αλήθεια. Κάνεις τα πάντα για να κερδίσεις τη δόση σου. Και όταν λέμε «τα πάντα», εννοούμε τα πάντα, ακόμα και να σκοτώσεις, γιατί πολύ απλά, φανταστείτε έναν ερωτευμένο άνθρωπο που το άλλο του μισό είναι τα πάντα γι' αυτόν, συνοψίζει ολόκληρο τον κόσμο και γι' αυτό έχει αφιερωθεί σ' αυτό.

Έτσι είναι και ένας τοξικομανής. Και μόνο μέσα από τη φροντίδα, μόνο αν του δώσει κάποιος το χέρι, μπορεί να σωθεί. Ο γονιός δεν μπορεί να κάνει κάτι. Το βλέπει το παιδί του να λιώνει κάθε μέρα και δεν μπορεί να του δώσει χρήμα. Κάποια στιγμή σταματούν τα χρήματα που θα πάρει για να πάει για τη δόση του. Όσο και αν του συμπαρασταθεί, το παιδί θα αναγκαστεί κάποια στιγμή να τον κλέψει. Τον ίδιο το γονιό του! Και όταν ένας γονιός βλέπει το παιδί του να πέφτει τόσο χαμηλά, το διώχνει από το σπίτι. Και όταν το διώξεις το παιδί σου από το σπίτι, μπορεί να κάνει τα πάντα. Δεν μπορείς να το τραβήξεις από τα μαλλιά και να του πεις «ξέρεις, αυτό είναι λάθος». Ξέρει βαθιά μέσα του ότι είναι λάθος, αλλά είναι ερωτευμένος, είτε αυτό σημαίνει ερωτευμένος με τα ναρκωτικά είτε αυτό σημαίνει ερωτευμένος με την εγκληματικότητα. Και καταλήγουμε σε πολλά συμπεράσματα.

Αν, λοιπόν, εσύ, το κράτος, δώσεις από μόνο σου τα ναρκωτικά, το κατάλληλο κοκτέιλ φαρμάκων που χρειάζεται ένας τοξικομανής και, σιγά-σιγά, καταφέρεις να τον φθάσεις στην αποτοξίνωση, τότε υπάρχουν και πολλά από πίσω. Δεν θα χρειαστεί να υπάρξει ξανά εμπόριο ναρκωτικών. Και η ιδέα των αστυνομικών θα ήταν καλύτερη.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία συνάδελφε.

Πρέπει να σας επισημάνω ότι στο ελληνικό Κοινοβούλιο, κατά παραχώρηση επιτρέπεται η γραπτή ομιλία. Έχει πολύ μεγάλη σημασία αυτό, γιατί, όπως είπαμε, εδώ ζυμώνεται ο διάλογος. Αν ο καθένας έρχεται να πει τα ήδη αποφασισμένα, δεν γίνεται διάλογος. Απλώς έρχεται και διαβάζει το ποίημά του. Καλό; Λιγότερο καλό; Όμως, δεν γίνεται διάλογος.

Αντίθετα, η ελεύθερη συζήτηση γίνεται πάνω στις απόψεις της συναδέλφου και των προηγούμενων ομιλητών. Πρέπει να ακουστούν άλλες απόψεις, να πει κάποιος «όχι, δεν είναι έτσι».

Εγώ, για παράδειγμα, αν μπορούσα να μιλήσω, θα έλεγα το εξής: Έλαβα το πρότυπο. Δεν είναι τόσο ξεχωριστό. Το όραμα δεν είναι αόριστο. Υπάρχει συγκεκριμένο όραμα. Όμως, αυτό είναι κάτι που πρέπει να υπηρετήσουμε με συνέπεια, για να είναι χειροπιαστό. Το όραμα δεν είναι στη σφαίρα της φαντασίας. Είναι ένα όραμα που μπορούμε να φθάσουμε. Όμως, θέλει λειτουργούς, θέλει ανθρώπους, για να το φθάσουμε.

Πράγματι, θέλει πρότυπα. Άλλο είναι το να λέω εγώ ότι είμαι καλός Βουλευτής ή καλός γιατρός και άλλο να το δείχνω. Όταν πάω να χειρουργήσω κάποιον και του ζητάω να του πάρω το σπίτι, δεν είμαι καλός γιατρός, δεν λειτούργησα. Η ιατρική είναι λειτούργημα, όπως επίσης και στο Κοινοβούλιο λειτουργούμε. Γι' αυτό δεν μιλάμε καν για μισθό Βουλευτή, αλλά για αποζημίωση, γιατί εδώ λειτουργούμε για το καλό και το συμφέρον του τόπου. Παραβάσεις, βέβαια, υπάρχουν σε όλα τα επαγγέλματα. Όμως, αυτή είναι η φιλοσοφία. Αυτό, λοιπόν, είναι ένα σημείο στο οποίο θα διαφωνούσα.

Δεύτερον, θα μπορούσα να σας πω για το ναρκομανή ότι είναι ασθενής. Βεβαίως, πρέπει η πολιτεία να τον αναγνωρίσει ως ασθενή και να τον περιθάλπει. Γίνεται αυτό σε μονάδες που υπάρχουν, αλλά δεν είναι αρκετές. Πρέπει να γίνουν περισσότερες. Γίνεται προσπάθεια να μπει στα νοσοκομεία, σε ένα τμήμα του νοσοκομείου. Έχουμε τεράστιες αντιδράσεις. Και η δική σας ακόμη παρέμβαση μου είναι χρήσιμη.

Θα μιλήσω για το Νομό Ηλείας. Στις δυο μεγάλες πόλεις του Νομού δεν βρήκαμε να κάνουμε μονάδες, γιατί δεν μας επέτρεπαν οι γείτονες κάθε κτηρίου που προσπαθούσαμε να νοικιάσουμε. Θέλουμε να κάνουμε μονάδα στο νοσοκομείο. Φωνάζουν, όμως, οι ασθενείς. Φωνάζει ο κόσμος. Φωνάζουν οι γιατροί. Μας παραμερίζουν. Θα μπορούσε να γίνει μια παρέμβαση συμπαραστάσης σε αυτήν την προσπάθεια, γιατί οι

ναρκομανείς, πράγματι, είναι ασθενείς. Χωρίς την παρέμβαση τη δική μας, των γιατρών, δεν θα μπορέσει αυτό το παιδί να γίνει καλά, όση αγάπη και αν του έχει ο γονιός. Θέλει συμπαράσταση και αγάπη.

Να μην επεκταθώ, όμως, άλλο. Όπως σας είπα ήδη, έχω ασχοληθεί με αυτό το θέμα. Σας είπα ότι στη ζωή μου κατάφερα να βοηθήσω δύο παιδιά. Να, λοιπόν, πού χρειάζεται η δική σας κουβέντα. Ο γονιός, ίσως, δεν έχει –αν θέλετε– και τις γνώσεις. Την πληροφορία που έρχεται σε εσάς δεν την έχουμε εμείς. Εγώ αγωνίζομαι να παρακολουθήσω τις νέες τεχνολογίες που τρέχουν. Οι γονείς μας δεν είχαν αυτή την πληροφόρηση. Εμείς πρέπει να τους πλησιάζουμε, ώστε και αυτοί να ανοίξουν την ψυχούλα τους και αυτοί τη δική μας, για να μπορέσουμε να μιλήσουμε και να συνεννοηθούμε. Δεν μπορεί αυτό να γίνει από μακριά.

Ούτως ή άλλως, ο γονιός μας αγαπάει. Η αγάπη του γονιού είναι η μόνη αγάπη που δεν πρέπει να μπει σε δίλημμα φίλτρου, δηλαδή, αν είναι ή δεν είναι έτσι. Μπορεί ο γονιός να μην είναι καλός στο να την εκδηλώσει. Άλλωστε, είναι και η γλώσσα και όλη η διαμόρφωση του χαρακτήρα που έχει. Αυτό, λοιπόν, βγαίνει μέσα από το διάλογο.

Πριν από το διάλειμμα, έχουμε ακόμη μια ομιλήτρια. Το διάλειμά μας είναι στις 11 η ώρα για 20 λεπτά. Αν κάποιος χρειάζεται να βγει έξω από την Αίθουσα, έχει το δικαίωμα να το κάνει, ακόμη και τη στιγμή που μιλάει ο συνάδελφος. Μπορείτε να βγείτε να κάνετε χρήση των υπηρεσιών που παρέχονται εδώ και, μετά, να επανέλθετε.

Θα δώσουμε, λοιπόν, τώρα το λόγο στην κυρία Ζοτσιάνα Σταμπολλίου από την Α΄ Αθηνών. Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΖΟΤΣΙΑΝΑ ΣΤΑΜΠΟΛΛΙΟΥ (Α΄ Αθήνας): Καλή σας μέρα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρουμε ότι από πολύ παλιά, ίσως από πάντα, από τους προγόνους μας ακόμη, ασκείτο βία, είτε για να κερδίσουν την τροφή τους είτε για προσωπικούς λόγους. Όμως, με το πέρασμα του χρόνου, ειδικά σήμερα υπάρχει έξαρση της βίας και της εγκληματικότητας. Αυτό είναι το θέμα που με συγκλόνισε περισσότερο από τα θέματα που δόθηκαν προς συζήτηση και αυτό θέλω να θίξω.

Ένα, λοιπόν, από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα είναι η βία και η εγκληματικότητα. Αναντίλεκτα, η βία και η εγκληματικότητα είναι κοινωνικά προβλήματα. Είναι προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει ένα Έθνος, αλλά ακόμη και πρόβλημα παιδείας αν το χαρακτήριζε κανείς, πάλι σε τελευταία ανάλυση θα έπρεπε να φθάσει στην ίδια αναγωγή. Αυτό το βασικό θέμα που ονομάζουμε παιδεία είναι περισσότερο απ' οποιοδήποτε άλλο θέμα πολιτικό. Λύση, λοιπόν, στο ζήτημα αυτό μπορεί να επέλθει μόνο με σωστή πολιτική.

Η πολιτεία, λοιπόν, οφείλει να μεριμνήσει για τους παραβάτες και να δώσει έμφαση στην πρόληψη. Αυτό, φυσικά, θα γίνει μέσα από ειδικά μέτρα που θα ληφθούν με την ενίσχυση της παιδείας. Πιο συγκεκριμένα, με αναλυτικά προγράμματα των σχολείων, που περιέχουν στόχο για καλλιέργεια αξιών, σεβασμού, αυτοπειθαρχίας, με ενημερωτικά σεμινάρια και επιμορφωτικές διαλέξεις από πανεπιστημιακούς καθηγητές σχετικά με τη βία και εγκληματικότητα, ακόμη και με την ίδρυση ειδικών σχολείων για παιδιά που ασκούν βία. Η πολιτεία οφείλει, ακόμη, να συμβάλει στο έργο των γονέων οικονομικά, αλλά και δημιουργώντας προγράμματα συμβουλευτικής των γονέων.

Ένας ακόμη τρόπος επίλυσης του προβλήματος της βίας και της εγκληματικότητας είναι η αύξηση του αστυνομικού δυναμικού και οι αυστηρές ποινές, ειδικά σε περιπτώσεις χουλιγκανισμού. Αυτό θεωρείται αναγκαίο.

Παρ' όλα αυτά, νομίζω πως αυτά όλοι τα ξέρουμε. Αυτό που θα ήθελα να τονίσω είναι τι μπορούμε να κάνουμε εμείς. Αυτό που μπορούμε να κάνουμε είναι να σταματήσουμε να αντιμετωπίζουμε με ραθυμία και αδράνεια, δηλαδή, να στεκόμαστε μπροστά στην τηλεόραση, να λέμε «φταίνε οι πολιτικοί» και να τους καταδικάζουμε. Αυτό που μπορούμε να κάνουμε είναι να εναντιωθούμε στον ατομισμό, στον ρατσισμό, γιατί ο ρατσισμός, κατά ένα πολύ μεγάλο ποσοστό, είναι το αίτιο του κακού. Πάνω απ' όλα, η σημαντικότερη λύση –θα έλεγα η μαγική λύση– ονομάζεται κοινωνικό συμβόλαιο. Δηλαδή, με την αρμονική συμβίωση κράτους και λαού, με τη συνεργασία και την αλληλεγγύη, μπορεί να επέλθει αλλαγή.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Θα γίνει τώρα διάλειμμα είκοσι λεπτών. Έξω από την Αίθουσα, στο Περισύλιο, υπάρχουν πορτοκαλάδες. Να ξέρετε πως αυτό δεν γίνεται για τους Βουλευτές. Δεν υπάρχει κάτι τέτοιο έξω από την Αίθουσα, όταν εμείς συνεδριάζουμε. Είναι για εσάς, που σας καλωσορίζει ο Πρόεδρος.

Μπορείτε, λοιπόν, να αποσυρθείτε στο Περισύλιο και σε είκοσι λεπτά, χωρίς νέα ειδοποίηση, να επανέλθετε για να συνεχίσει η συνεδρίαση, με προεδρεύοντα τον κύριο Λαμπίρη.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπή της συνεδρίασης.

Το λόγο έχει η κυρία Μαγλογιάννη Μυρσίνη από το Νομό Λέσβου για τρία λεπτά.

ΜΥΡΣΙΝΗ ΜΑΓΛΟΓΙΑΝΝΗ (Ν. Λέσβου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή κοινωνία και η σημερινή νεολαία μαστίζονται από τη βία, την εγκληματικότητα και τα ναρκωτικά.

Κάθε κοινωνικό πρόβλημα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με κάθε άλλο. Τόσο η ανεργία όσο και ο ρατσισμός και όλα τα άλλα σύγχρονα προβλήματα που προβληματίζουν τους νέους έχουν ως αποτέλεσμα τις παραβατικές συμπεριφορές.

Κατά τη γνώμη μου, τόσο η οικογένεια όσο το σχολείο και η κοινωνία γενικότερα οδηγούν τους πολίτες στο να αναζητούν τρόπους διαφυγής, όπως το ξέσπασμα μέσω της βίας και η αναζήτηση ενός ουτοπικού κόσμου μέσα από τα ναρκωτικά.

Όσον αφορά στους νέους που ακολουθούν τέτοιες συμπεριφορές, στη δική μας κοινωνία, τις περισσότερες φορές, δεν έχουν μέλλον. Ακόμα και μετά την αποτοξίνωση ενός χρήστη ναρκωτικών, που γι' αυτό έχει φροντίσει το κράτος, η κοινωνία δεν είναι σε θέση να τον επανεντάξει ομαλά.

Παρά τις όσες σωστές προτάσεις έχουν ειπωθεί μέχρι τώρα για τα όσα πρέπει το κράτος να κάνει, πάνω από όλα είναι η ευαισθητοποίηση του κάθε ενός. Πρέπει να απαλλαχθούμε από κάθε στερεότυπο και να μην είμαστε ρατσιστές προς τα άτομα που είναι χρήστες ναρκωτικών, είτε πριν είτε μετά την αποτοξίνωσή τους. Πρέπει να τους βοηθάμε, να μην τους θεωρούμε παρείσακτους, να τους δίνουμε δουλειά, να μην τους έχουμε απομονωμένους.

Πιστεύω ότι η προσωπική συμβολή του καθενός είναι το σημαντικότερο σ' αυτήν την κοινωνία, για την απαλλαγή από τα ναρκωτικά, γιατί αν το άτομο καταλάβει ότι αυτό που κάνει δεν είναι σωστό, όχι μόνο για την κοινωνία ολόκληρη, αλλά κυρίως για τον ίδιο του τον εαυτόν, θα καταφέρει να οδηγηθεί από μόνο του στην αποτοξίνωσή του και έπειτα, στην ομαλή ένταξή του στην κοινωνία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Το λόγο έχει η κυρία Τσάλα Σταυρούλα από το Νομό Ευβοίας.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΑΛΑ (Ν. Εύβοιας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, στον περιορισμένο χρόνο που έχω, θα προσπαθήσω να συμπυκνώσω τις απόψεις μου για τη μάστιγα της βίας και της εγκληματικότητας που ταλανίζει την ελληνική κοινωνία και προβληματίζει κάθε υγιώς σκεπτόμενο άτομο.

Συγερά εγκλήματα, αδιάστακτοι ληστές, απαγωγείς, έμποροι ναρκωτικών, παιδεραστές, βιαστές, γονείς που κακοποιούν τα παιδιά τους, συνθέτουν το πάζλ της βίας και της εγκληματικότητας, που καθημερινά παρουσιάζεται στα δελτία ειδήσεων και τις εφημερίδες. Εικόνες ντροπής με κουκουλοφόρους να καίνε, να σπάνε και να λεηλατούν, ως σύγχρονοι βάνδαλοι, περιουσίες συνανθρώπων μας.

Οι οικολογικοί εγκληματίες παραδίδουν στις φλόγες κάθε καλοκαίρι τα δάση μας. Απελπισία, οργή, αγανάκτηση είναι τα συναισθήματα που με πλημμυρίζουν και ένα μεγάλο «γιατί» με βασανίζει.

Ασφαλώς δεν υιοθετώ καμία έκφραση βίας και εγκληματικότητας όποιους σκοπούς και να υπηρετεί. Πρέπει, όμως, να δούμε κατάματα το πρόβλημα και να εξετάσουμε κάθε μορφή βίας ξεχωριστά. Να προσδιοριστούν τα γενεσιουργά αίτια και να παρέμβουμε, κτυπώντας το κακό στη ρίζα του.

Δεν συμμερίζομαι την άποψη ότι η βία αντιμετωπίζεται με βία, εκτός ορισμένων περιπτώσεων που είναι η επιβεβλημένη λύση.

Η πολιτεία επιβάλλεται να δείξει αποφασιστικότητα στην πάταξη φαινομένων βίας, εκσυγχρονίζοντας τις υπηρεσίες. Η ανοχή θεωρείται, πολλές φορές, αδυναμία και αποθρασύνει τους παρανομούντες.

Ποιοι λόγοι, όμως, οδήγησαν στην έξαρση του φαινομένου, που πριν από λίγες δεκαετίες ήταν σχεδόν ανύπαρκτο; Θα αναφερθώ στους κυριότερους, που θεωρώ ότι είναι η ανεργία και η έκπτωση ηθικών αξιών.

Η ανεργία, που το φάσμα της απειλεί περισσότερο τους νέους ανθρώπους, είναι υπεύθυνη για παραβατικές συμπεριφορές, σύμφωνα με το ρητό «ανεργία μήτηρ πάσης κακίας». Ένας μακροχρόνια άνεργος, με ανειλημμένες υποχρεώσεις πνίγεται από το άγχος, την αβεβαιότητα και την απελπισία. Ένας απελπισμένος είναι ικανός για όλα. Χωρίς να είμαι ρατσίστρια, θεωρώ ότι το πρόβλημα επέτειναν και οι εκατοντάδες χιλιάδες πεινασμένων αλλοδαπών, που ανεξέλεγκτα εισέρχονται στη χώρα μας.

Με τρομάζει η σκέψη ότι σε λίγα χρόνια πιθανόν να είμαι μία άνεργη πτυχιούχος. Μία οργανωμένη πολιτεία λειτουργεί με τους συνταγματικούς νόμους και τους ηθικούς κανόνες που διαμορφώνουν τις σχέσεις και τη συμπεριφορά των μελών της.

Η εξέλιξη αύξησε τις ανάγκες και τις καταναλωτικές συνήθειες και ορισμένοι επιδόθηκαν σε ένα σαφάρι εύκολου πλουτισμού, λησμονώντας το ρητό «τα αγαθά κόποις κτώνται». Φαινόμενα σήψης και διαφθοράς κάνουν συχνά την εμφάνισή τους. Η κοινωνία παρακολουθεί απαθής, εμβολιασμένη με το παθογόνο μικρόβιο του «ωχαδερφισμού», πεδίο ελεύθερο να αναπτυχθούν και να δράσουν οποιαδήποτε κακοποιία στοιχεία.

Κύριε Πρόεδρε, εμείς οι Έφηβοι Βουλευτές έχουμε ονειρευτεί μία κοινωνία διαφορετική, πιο ανθρώπινη, βασισμένη σε ηθικές αξίες και οράματα.

Σ' αυτό το ναό της Δημοκρατίας θέλουμε να γίνονται επικοινωνιακές συζητήσεις και να λύνονται προβλήματα. Λέμε «όχι» στη στειρά αντιπαράθεση και «ναι» στο δημιουργικό διάλογο.

Τα καράβια στο πέλαγος ταξιδεύουν με πυξίδα και οι φάροι τα βοηθούν να αποφεύγουν τους υφάλους. Με πυξίδα και γνώση χαράξαμε, χαράζουμε την πορεία μας. Θέλουμε, όμως και φωτεινούς φάρους για να πάμε μακριά την Ελλάδα μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΙΣΥΡΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε να κάνω μία παρέμβαση;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Όχι, δεν έχετε το δικαίωμα. Έχετε ζητήσει το λόγο; Έχετε εγγραφεί για να μιλήσετε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΙΣΥΡΗΣ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Όχι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αφού δεν έχετε εγγραφεί για να μιλήσετε, κανονικά δεν δικαιούστε το λόγο, βάσει του Κανονισμού. Όμως, θα μπορούσαμε να κάνουμε μία παράβαση του Κανονισμού και να σας δώσουμε το λόγο για ένα λεπτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΙΣΥΡΗΣ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Απλώς, η προηγούμενη συνάδελφος Έφηβη Βουλευτής είπε σε κάποιο σημείο για τους αλλοδαπούς ότι έχουν επηρεάσει την οικονομία μας και ότι μας παίρνουν τις δουλειές. Θα ήθελα να πω ότι κατά τη γνώμη μου δεν έχει δίκιο. Οι αλλοδαποί, κατά κάποιο τρόπο, μας έχουν δώσει εκατομμύρια και δισεκατομμύρια, μας έχουν ευνοήσει και απλώς παίρνουν τις δουλειές που εμείς οι Έλληνες κρίνουμε ότι δεν είναι κατάλληλες για μας, όπως το να είναι κάποιος οικοδόμος και άλλες τέτοιες δουλειές, αυτές δηλαδή που εμείς θεωρούμε ότι, κατά κάποιο τρόπο, δεν έχουν κύρος. Αυτά ήθελα να πω.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΑΛΑ (Ν. Εύβοιας): Δεν είπα αυτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεν είπε αυτό. Εάν παρακολουθήσατε, η συνάδελφός σας μίλησε για την παράνομη μετανάστευση, για την είσοδο παράνομων και λαθραίων μεταναστών και όχι για τους ενταγμένους στο κοινωνικό σύνολο, προς τους οποίους η Ελλάδα, οι Έλληνες και οι Ελληνίδες, όχι ρατσιστές δεν είναι, αλλά ακριβώς επειδή εμείς έχουμε υπάρξει μετανάστες, τους αγαπάμε κιόλας. Όμως, άλλο είναι να αγαπάμε τους ενταγμένους, τους νόμιμους μετανάστες –στους οποίους αναφέρθηκε η συνάδελφος– και άλλο ζήτημα οι παράνομοι μετανάστες. Η συνάδελφός σας αναφέρθηκε σ' αυτήν την κατηγορία, για την οποία δεν θέλω να τοποθετηθώ εγώ, γιατί θα χρειαστούμε πολλή ώρα.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΑΛΑ (Ν. Εύβοιας): Αναφέρθηκα στους παράνομους μετανάστες, σ' αυτούς που δεν κοινωνικοποιούνται.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτούς, λοιπόν, που κοινωνικοποιούνται, που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις, η ελληνική κοινωνία τους έχει δεχθεί με ανοιχτές αγκάλες. Δεν υπάρχει τέτοιο ρατσιστικό κίνημα στην Ελλάδα. Δόξα τω Θεώ!

Συνεχίζουμε με την κα Σπανού Χρυσούλα από το Νομό Εύβοιας.

Κυρία Σπανού, έχετε κάποια σχέση με τον πρώην συνάδελφο Βουλευτή, κ. Γιάννη Σπανό;

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΣΠΑΝΟΥ (Ν. Εύβοιας): Δεν έχω καμία σχέση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μπορεί να ήταν θεός σας.

Έχετε το λόγο, λοιπόν, για τρία λεπτά.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΣΠΑΝΟΥ (Ν. Εύβοιας): Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, η *Βουλή των Εφήβων*, ένας μεγαλεπήβολος θεσμός. Επιτέλους, η φωνή των νέων ακούγεται. Σε μια κοινωνία που πονά και δεν αφήνει πολύ χώρο για όνειρα, οι απόψεις των νέων είναι η όαση στην έρημο των προβλημάτων και αυτός ο θεσμός συμβάλλει καθοριστικά προς αυτήν την κατεύθυνση.

Τα προβλήματα που καλούμαστε καθημερινά να αντιμετωπίσουμε ποικίλλουν και χωρίς φαντασία και όνειρα γίνονται δυσεπίλυτα. Η ζωή είναι ωραία ακόμα και στις δύσκολες στιγμές.

Η σύγχρονη κοινωνία, από τη μια, παρέχει τα πάντα στους νέους και από την άλλη, «τους τραβά το χαλί κάτω από τα πόδια» -ας μου επιτραπεί η έκφραση- και δεν είναι λίγες οι φορές που οι νέοι αντιδρούν σ' αυτό και αντιδρούν βίαια, καθώς θέλουν να ζήσουν τη ζωή που τους ανήκει.

Τα περασμένα, όχι όμως ξεχασμένα γεγονότα του περασμένου Δεκέμβρη, αποτελούσαν το αποκορύφωμα αυτής της βίαιης αντίδρασης και μας έκανε να συνειδητοποιήσουμε τις πληγές της κοινωνίας μας, τα λάθη μας. Η φλεγόμενη Αθήνα μας έκανε το γύρο του κόσμου.

Μήπως ήρθε η ώρα να αναλάβουμε τις ευθύνες μας; Για μερικούς το πρόβλημα δεν είναι παρά ορισμένες περιθωριοποιημένες περιοχές της Αθήνας, με ιδιότυπες αντιλήψεις για την εξουσία.

Οι διαφορετικές απόψεις είναι απαράβατο δικαίωμα του καθένα και κανείς δεν κατακρίνεται για αυτές. Κατακρίνεται, όμως, για μια αντικοινωνική συμπεριφορά που προσκρούει στο καθιερωμένο νομικό κώδικα και έχει αθώα θύματα. Τα παιδιά αυτά δεν είναι παιδιά ενός κατώτερου θεού και το δικαίωμα στη ζωή αυτονόητο. Όμως, τα προβλήματα αντιμετωπίζονται πρόσωπο με πρόσωπο. Μήπως ήρθε η ώρα να βγάλουμε την κουκούλα και να δούμε την αλήθεια κατάματα;

Μεγαλώνουμε σε ένα περιβάλλον που η βία δεν είναι τόσο κατακριτέα, όπως της αξίζει. Οι εγκληματίες δεν τιμωρούνται όπως θα έπρεπε. Η απουσία αξιών αποπροσανατολίζει τον άνθρωπο, τον κάνει να χάνει την πυξίδα του στο δύσκολο αγώνα της ζωής.

Οι ηθικές αξίες έχουν εκπέσει και η αξία των πραγμάτων τίθεται πάνω από τον άνθρωπο. Προάγεται και παράγεται μαζικά το έγκλημα. Η χρήση βίας είναι πολύ φτωχή λύση για κάθε πρόβλημα. Γενικώς χρησιμοποιείται από μικρά παιδιά και μεγάλα έθνη.

Οι κοινωνικές ανισότητες και οι αδικίες της καθημερινής ζωής γίνονται ήδη αισθητές από το σχολείο, το οποίο αποτελεί μία μικρογραφία της κοινωνίας. Η βαθμοθηρία και η χρησιμοθηρική γνώση οδηγούν τα παιδιά σε έναν άκρατο ανταγωνισμό. Οι διακρίσεις στη σχολική ζωή δεν εκλείπουν και ωθούν τα παιδιά στο να αντιδρούν βίαια. Εξάλλου, κατά την ψυχολογία ο παθών πάντα θέλει να μπει στη θέση του δυνάστη, για να ξορκίσει το κακό και αυτό είναι αναμενόμενο, μια και ο ανθρωπιστικός χαρακτήρας της παιδείας εκλείπει. Δεν ενδιαφερόμαστε για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων, αλλά επιστημόνων, αγνοώντας ότι μπορούν να μην αγαπούν τον άνθρωπο και τη ζωή.

Τα αίτια αυτής της κατάστασης είναι, λίγο – πολύ, σε όλους μας γνωστά. Το θέμα, όμως, είναι το πώς θα παταχθεί αυτό το καρκίνωμα της κοινωνίας μας. Η λύση είναι στο χέρι μας. Η πολιτεία πρέπει να δώσει

έμφαση στα μέτρα πρόληψης. Αρχικά, τα παιδιά θα πρέπει να μεγαλώνουν και να γαλουχηθούν με αξίες, όπως η δικαιοσύνη, η ελευθερία, η ισότητα. Ο ανθρωπιστικός χαρακτήρας πρέπει να γίνει επιτέλους πραγματικότητα. Και όχι μόνο αυτό, αλλά μια εξίσου καλή ιδέα θα ήταν να ενταχθούν ειδικοί ψυχολόγοι στα σχολεία, έτσι ώστε οποιοδήποτε κρούσμα βίας να αντιμετωπίζεται ταχύτατα και αποτελεσματικά. Γενικά, το σχολείο οφείλει να παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους, να είναι ένα σχολείο που θα αγαπά ο μαθητής και το κυνήγι της γνώσης να είναι ευχάριστη ενασχόληση.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της Έφηβης Βουλευτού)

Ακόμα, είτε μέσα από το σχολείο είτε γενικότερα, πρέπει να προωθείται η ενασχόληση των νέων με τον αθλητισμό και την τέχνη. Όπως έλεγε ο αείμνηστος Κάρολος Κουν, «κάνουμε θέατρο για την ψυχή μας». Δεν είναι τυχαίο που οι αρχαίοι και συγκεκριμένα ο Περικλής είχε παραχωρήσει το αντίτιμο του εισιτηρίου ακόμα και στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα, ώστε να μπορούν να παρακολουθούν θεατρικές παραστάσεις. Το θέατρο θεωρείται χώρος διαπαιδαγώγησης. Η ενασχόληση με την τέχνη ωθεί τον άνθρωπο να δει την κλίση του και τα ενδιαφέροντά του. Η τέχνη είναι σαν ένας διάλογος με την ψυχή, είναι ο παλμός της κοινωνίας, οι αγωνίες και οι ελπίδες της. Οι νέοι που ασχολούνται είναι εξευγενισμένοι. Από την άλλη, η δημιουργία γυμναστηρίων και σύγχρονων αθλητικών εγκαταστάσεων επιτρέπει στους νέους να μάθουν να αγαπούν το σώμα τους, αλλά και να αποφεύγουν τα κρούσματα βίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Προεδρεύων της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, κ. **ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ**)

Τελειώνοντας, θα ήθελα να τονίσω πως ελπίζω αυτά που ειπώθηκαν να μη μείνουν για άλλη μια φορά στα χαρτιά. Τα κοινωνικά προβλήματα είναι απότοκος της αδιαφορίας μας. Θα επιλυθούν μόνο με ριζική αναμόρφωση των φορέων κοινωνικοποίησης, με θέληση και αποφασιστικότητα. Όπως έλεγε ο Καζαντζάκης, «κοινωνία, εικόνα σου είμαι και σου μοιάζω». Μπορούμε και πρέπει να αλλάξουμε αυτήν την εικόνα. Η σύγχρονη κοινωνία, η νεανική παραβατικότητα είναι αξιοκατάκριτη. Η βία δεν μας αξίζει. Ας παλέψουμε για μια κοινωνία ίσων ευκαιριών, μια κοινωνία που έχει θέση για όλους και για τα όνειρά τους.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα)

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε τη συνάδελφο κυρία Σπανού, την Έφηβο Βουλευτή και θα παρακαλέσω τώρα την κυρία Αλεξάνδρα Τερζόγλου από τη Β΄ Πειραιώς να έρθει στο Βήμα.

Ορίστε, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΕΡΖΟΓΛΟΥ (Β΄ Πειραιά): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, εγώ θα ήθελα να σας μιλήσω για τη βία των νέων, η οποία είναι σε έξαρση αυτό τον καιρό, κυρίως στο χώρο του σχολείου. Η βία, όπως όλοι ξέρουμε, παίρνει διάφορες μορφές, σωματική, ψυχολογική και εκφράζεται με την καταστροφή δημόσιας περιουσίας και με διάφορα άλλα.

Εμένα, αυτό που πραγματικά με προβληματίζει είναι η αδιαφορία τόσο της κοινωνίας και των τοπικών κοινοτήτων όσο και των ίδιων των φορέων μέσα στο σχολείο. Κατά τη γνώμη μου, είναι απαράδεκτο το γεγονός ότι καθηγητές ακόμα και οι περισσότεροι μαθητές αδιαφορούν για τα κρούσματα βίας και τείνουν να περιθωριοποιήσουν και να βγάλουν έξω από το σχολείο τους ανθρώπους που τα προκαλούν.

Κατά τη γνώμη μου, αυτό που θα έπρεπε να συμβαίνει είναι να δέχονται βοήθεια τα παιδιά, οι έφηβοι που προκαλούν αυτά τα διάφορα κρούσματα και η βοήθεια αυτή πρέπει να έρχεται όχι τόσο από ειδικούς ψυχολόγους, όπως έχει ακουστεί, αλλά από τους ίδιους τους καθηγητές.

Κατά τη γνώμη μου, αυτό που θα έπρεπε να συμβαίνει είναι να δέχονται βοήθεια τα παιδιά, οι έφηβοι, που προκαλούν αυτά τα κρούσματα. Και η βοήθεια αυτή πρέπει να έρχεται όχι τόσο από ειδικούς ψυχολόγους, όπως έχει ακουστεί, αλλά από τους ίδιους τους καθηγητές. Κατά τη γνώμη μου, πρέπει οι ίδιοι οι καθηγητές να έχουν κάνει σεμινάρια ψυχολογίας, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν τα παιδιά. Κακά τα ψέματα, ένας έφηβος, ο οποίος συμπεριφέρεται άσχημα, συμπεριφέρεται βίαια, δύσκολα θα δεχθεί να δει έναν ψυχολόγο, ο οποίος τυχόν θα υπάρχει στο σχολείο. Πρέπει οι ίδιοι οι καθηγητές, από την αρχή κιόλας της πρώτης παραβατικής συμπεριφοράς, να μπορούν να του μιλήσουν, να μπορούν να τον συνεισφέρουν, να μπορούν να τον βοηθήσουν να βρει τον ίδιο δρόμο.

Ένα άλλο μέτρο που ακούστηκε πριν από λίγο είναι αυτό των ειδικών σχολείων για παιδιά που παρουσιάζουν τέτοιες παραβατικές συμπεριφορές. Κατά τη γνώμη μου, αυτό είναι λάθος. Είναι κι αυτός ένας τρόπος περιθωριοποίησης και δεν νομίζω ότι αρμόζει στην ελληνική κοινωνία. Ξαναλέω ότι αυτό που θα έπρεπε να γίνει, κατά τη γνώμη μου, είναι μέσα στο ίδιο το σχολείο, τόσο οι μαθητές όσο και οι καθηγητές να μπορούν να αγκαλιάσουν το παιδί, να μπορούν να έρθουν σε συνεννόηση με άλλους ενδεχομένως φορείς, να επικοινωνήσουν με την οικογένεια, ώστε να μπορέσουν να του δείξουν τον ίδιο δρόμο.

Προσωπικά, έχω δει περιπτώσεις ανθρώπων, έχω δει ολόκληρες οικογένειες κυριολεκτικά να σώζονται από την έγκαιρη παρέμβαση. Το βρίσκω πραγματικά άδικο, εφόσον αυτό το μέτρο λειτουργεί, να μην εφαρμόζεται ευρέως, μόνο και μόνο επειδή υπάρχουν καθηγητές, οι οποίοι αδιαφορούν, οι οποίοι δεν ανέχονται τους μαθητές που είναι κάπως διαφορετικοί. Πιστεύω ότι είναι καιρός πλέον το κράτος να αρχίσει να παρακολουθεί το ποιους βάζει μέσα στα σχολεία ως καθηγητές, ως πρότυπα δικά μας, να τους ελέγχει και να φροντίζει να είναι κατάλληλοι, ώστε να μπορούν να δείξουν στα παιδιά, πέρα από τις στοιχειώδεις γνώσεις που πρέπει να προσφέρει το σχολείο, και κάτι παραπέρα: να μπορούν να διαμορφώνουν πραγματικά προσωπικότητες και να κάνουν τα παιδιά κανονικούς πολίτες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε τη συνάδελφο, την κυρία Τερζόγλου.

Το λόγο έχει τώρα η Έφηβος Βουλευτής κυρία Μαρία Μπαλέζου από το Νομό Πιερίας.

ΜΑΡΙΑ ΜΠΑΛΕΖΟΥ (Ν. Πιερίας): Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, ήρθα σήμερα, όπως οι περισσότεροι από εμάς, με ένα γραπτό δοκίμιο, πάνω στο οποίο ήθελα να σχολιάσω τις απόψεις μου για τη βία, την εγκληματικότητα και τα ναρκωτικά. Ωστόσο, χάρη στη συνάδελφό μου, αναθεώρησα τις απόψεις μου και θα ήθελα να σχολιάσω τη δική της εισήγηση.

Τα ναρκωτικά αποτελούν για όλους μας έναν εφιάλτη. Καταρρακώνουν τα όνειρά μας. Όλοι οι έφηβοι, θέλω να πιστεύω, έχουμε όνειρα, οράματα, τα οποία θέλουμε να πραγματοποιήσουμε. Ωστόσο, σε μια στιγμή αδυναμίας, τα ναρκωτικά μας οδηγούν στο λάθος δρόμο. Μας κάνουν να ξεχνάμε τον εαυτό μας, να πέφτουμε θύματα της βίας, της εγκληματικότητας, να χάνουμε τους ίδιους μας τους εαυτούς. Είναι κρίμα για κάθε έναν από εμάς να ξυπνάει μια ημέρα και να ζει τον εφιάλτη, επειδή κάποιος έχει το συμφέρον να βγάλει χρήματα από αυτό.

Οι έφηβοι, εξαιτίας της εκρηκτικότητάς μας, ζούμε το κάθε συναίσθημα στο έπακρο και πολλές φορές αυτά τα συναισθήματα, εάν τα χειριστούμε λάθος, μας οδηγούν σε αυτές τις αποφάσεις. Για μένα, τα ναρκωτικά, πάνω από όλα, θέλουν δύναμη ψυχής για να αντιμετωπιστούν. Να πεις «όχι, δεν θα πάρω τη δόση μου, δεν θα το κάνω, δεν θα καταστρέψω εγώ τον εαυτό μου, επειδή μου ήρθε μια στραβή ή ένα πρόβλημα. Θα πάω κόντρα στο πρόβλημα, θα είμαι εγώ η ίδια δυνατή, ο καθένας από εμάς. Θα συνεχίσω το όνειρό μου, όσο κι αν η κοινωνία με βαραίει, όσο κι αν εγώ αντιμετωπίζω προβλήματα σπίτι μου».

Όλοι αντιμετωπίζουμε προβλήματα, είτε στην κοινωνία είτε στο σχολείο είτε στην οικογένειά μας είτε από το ίδιο το κράτος, το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Όλοι αντιμετωπίζουμε προβλήματα. Η εύκολη λύση, όμως, δεν είναι πάντα το να φεύγουμε από αυτά τα προβλήματα και να διαλέγουμε τον εύκολο δρόμο. Πρέπει να τα αντιμετωπίζουμε κατάματα, να τα κοιτάμε στα μάτια και να λέμε «δεν θα λυγίσω, θα συνεχίσω να ζω, θα συνεχίσω να είμαι ένας έφηβος, ένας χαρούμενος άνθρωπος. Θα μεγαλώσω, θα ωριμάσω και θα κάνω αυτό τον κόσμο καλύτερο». Και αυτό, όχι για να αποδείξω εγώ στους άλλους ότι μπορώ να το κάνω, αλλά για μένα και για όλους τους ανθρώπους που είναι υπέρ αυτής της άποψης.

Πιστεύω ότι όλοι μας θέλουμε να κάνουμε τον κόσμο αυτόν καλύτερο, να δώσουμε στα παιδιά μας, στους απογόνους μας, στο μέλλον μας έναν καλύτερο κόσμο, για να μπορούμε κι εμείς να νιώσουμε ήσυχοι ότι δεν ήμασταν μια γενιά, η οποία καθόταν μπροστά σε έναν υπολογιστή ή μια τηλεόραση, όπως λένε και απλώς τα παίρνουμε όλα μαζοποιημένα και τα αναμασούμε. Έχουμε απόψεις και μπορούμε να τις δηλώσουμε καθαρά, ξάστερα, ακόμα κι αν μας πονούν πολλές φορές, ακόμα κι αν πονούν τα αυτιά κάποιων.

Αυτά ήθελα να πω. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Την ομιλία της Μαρίας διέκρινε ένα ιδιαίτερο πάθος και προβληματισμός για τα ναρκωτικά. Οι περισσότερες ομιλίες μέχρι στιγμής, πράγματι, έχουν επικεντρωθεί σε αυτό το αντικείμενο, που αναδεικνύει πόσο σοβαρό είναι το πρόβλημα των ναρκωτικών στη χώρα μας και όχι μόνο. Ιδιαίτερα, όμως, μαστίζει τη χώρα μας. Και είναι η μάστιγα της εποχής μας τα ναρκωτικά. Πρέπει, λοιπόν, η κοινωνία να τα αντιμετωπίσει ανάλογα. Και βέβαια, τον πρώτο λόγο έχει η πολιτεία.

Το λόγο έχει τώρα η Έφηβος Βουλευτής κυρία Παυλίνα Κωσταράκου από την Αγγλία.

ΠΑΥΛΙΝΑ ΚΩΣΤΑΡΑΚΟΥ (Αγγλία): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, θα είμαι σύντομη στο θέμα της ομιλίας μου. Θα με συγχωρέσετε κι εμένα, δεν έχω προετοιμάσει κάτι σε γραπτό δοκίμιο. Το θέμα, για το οποίο θα ήθελα να σας μιλήσω και να προβληματιστούμε γενικότερα σήμερα, σε αυτήν εδώ τη συνεδρίαση, είναι η ανεργία, κυρίως σε ό,τι αφορά εμάς τους νέους και σε αυτό που θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε, μέσα στα επόμενα χρόνια, μαζί με την επίδοξη αποφοίτησή μας από κάποιο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Κύριο μέλημά μας, κάτι που βλέπουμε ως απειλή -μπορώ να πω- στο άμεσο μέλλον, είναι ο συνεχώς αυξανόμενος ανταγωνισμός στην αγορά εργασίας. Πραγματικά, πλέον, είμαστε έρμαιο αυτού του συνεχούς αγώνα για εξειδίκευση, για συγκέντρωση ικανοτήτων, πτυχίων και όλων αυτών των προσόντων, τα οποία θα μας καταστήσουν άξια και παραγωγικά μέλη αυτής της κοινωνίας, με την έννοια ότι θα μπορέσουν να μας εξασφαλίσουν τα προς το ζην, έναν αξιοπρεπή τρόπο ζωής και γενικότερα μια επιθυμητή θέση στην κοινωνία, πάντα σύμφωνα με τα σημερινά πρότυπα.

Επιπλέον, θεωρώ ότι ένα πολύ μεγάλο ζήτημα, που συνδέεται κυρίως με την αναξιοκρατία που επικρατεί στη χώρα μας, είναι το ότι ολοένα και μεγαλύτερος αριθμός νέων αναζητά εργασία και εργασιακές ευκαιρίες στο εξωτερικό, εγκαταλείποντας τον ελλαδικό χώρο και ζητώντας πλέον νέες ευκαιρίες σε ξένα εργασιακά χέρια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αποδυναμώνεται το εργατικό δυναμικό της χώρας μας και να δίνονται ευκαιρίες σε αλλοδαπούς, μετανάστες, κ.λπ.

Αυτό αφήνει παραγκωνισμένο έναν πολύ μεγάλο αριθμό Ελλήνων πολιτών στον τομέα της απασχόλησης.

Τρόποι αντιμετώπισης αυτών των φαινομένων, που φυσικά έχουν και περαιτέρω συνέπειες είναι οι εξής: Σωστότερος επαγγελματικός προσανατολισμός από το σχολικό περιβάλλον, συστηματικοποιημένος, πιο κοντά στις πραγματικές ανάγκες των μαθητών, ώστε να μπορέσουν να ανιχνεύσουν και να αξιοποιήσουν τις ικανότητές τους, τις κλήσεις τους, τις τάσεις τους, τα ταλέντα τους. Καθιέρωση μορφών εργασίας

εναλλακτικότερων, που θα δώσουν ευκαιρία σε λιγότερο αξιοποιήσιμα talέντα σήμερα να ξεδιπλωθούν, να αναδειχθούν και να αξιοποιηθούν καταλλήλως, ώστε να προσφέρουν κάτι και αυτά στην παραγωγή.

Θεωρώ ότι η ανεργία είναι κάτι το οποίο η γενιά μας και ίσως και οι επόμενες γενιές θα έχουν να αντιμετωπίσουν ως ένα πολύ σοβαρό κοινωνικό φαινόμενο. Θα μας πλήξει με αρκετά δριμύ τρόπο. Αλλά θεωρώ ότι ελπίδα υπάρχει, ότι σίγουρα δεν θα το αφήσουμε να μας καταπιεί ως ένα πραγματικά άλυτο κοινωνικό φαινόμενο. Σίγουρα, με συντονισμένη προσπάθεια, θα μπορέσουμε να το πολεμήσουμε ως έναν πολύ ικανοποιητικό βαθμό τουλάχιστον.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ την κυρία συνάδελφο.

Το λόγο έχει η κυρία Νικολαΐδη Παναγιώτα από την Α΄ Πειραιά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ (Α΄ Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήρθα να μιλήσω για τα ναρκωτικά και εγώ. Αυτός είναι ένας λόγος. Ας τον ξεχάσουμε. Παίρνω και εγώ παράδειγμα από τις προηγούμενες συναδέλφους και θα μιλήσω για να έχω ένα διάλογο.

Πρέπει να καταλάβουμε ότι μας θέλουν ναρκωμένους, να μη μπορούμε να αντιδράσουμε. Όταν η νεολαία είναι μουδιασμένη, ό,τι και να κάνουν, ό,τι και να πουν, θα το δεχτούμε. Είτε είναι μέσω της τηλεόρασης είτε μέσω των ναρκωτικών, θέλουν να μας έχουν κοιμισμένους. Πρέπει να ξυπνήσουμε. Δεν πρέπει να δεχόμαστε αυτά τα πρότυπα που μας δίνουν. Είναι αντίδραση; Θέλουμε να είμαστε πιο ανεξάρτητοι; Ας κάνουμε κάτι, ας ξεχωρίσουμε. Ας πάμε να σπουδάσουμε, να διαπρέψουμε σε έναν τομέα, σε μια επιστήμη. Να μην πέσουμε στα ναρκωτικά.

Οι πλούσιοι παίρνουν ναρκωτικά γιατί βαριούνται, γιατί δεν έχουν ενασχόληση, δεν έχουν κάτι που να γεμίζει τον ελεύθερο χρόνο τους. Οι φτωχοί παίρνουν ναρκωτικά γιατί βρίσκονται σε αδιέξοδο, γιατί δεν υπάρχουν χρήματα, γιατί είναι πολύ δύσκολη η κατάστασή τους. Όχι, δεν είναι αυτή η λύση. Πρέπει να δημιουργηθούν οράματα κι αν δεν δημιουργηθούν, εμείς που έχουμε όραμα, να παρασύρουμε και τους άλλους μαζί. Δεν πρέπει να αφήσουμε τη νεολαία μας να πάει έτσι.

Κέντρα αποτοξίνωσης. Ναι, να δημιουργηθούν. Αλλά από τη στιγμή που σε μια περιοχή υπάρχει κέντρο αποτοξίνωσης, θεωρείται υποβαθμισμένη, ή με το που δημιουργείται ένα κέντρο αρχίζει και υποβαθμίζεται, οι κάτοικοι αντιδρούν. Βεβαίως και θα αντιδράσουν. Γιατί από τη στιγμή που δημιουργείται το κέντρο, οι έμποροι είναι απτές.

Βαποράκια, έμποροι. Γιατί δεν τους πιάνουν; Και από τη στιγμή που θα τους πιάσουν, πρέπει να μείνουν μέσα. Να μη συνεχίζεται η διακίνηση μέσα από τη φυλακή, γιατί κάποιιοι διαθέτουν τα χρήματα και μπορούν να το κάνουν.

Όχι, πρέπει να σταματήσει αυτό είτε είναι μέσω των κέντρων αποτοξίνωσης είτε είναι από την ενδυνάμωση της ασφάλειας, της αστυνομίας, της Διεύθυνσης Δίωξης Ναρκωτικών.

Είμαστε εδώ για να μοιραστούμε και εμείς ένα όνειρο και το όνειρό μας είναι να είμαστε καθαροί και σε θέμα συνείδησης και από ναρκωτικά και απαλλαγμένοι από μασημένες ιδέες, που μας τις δίνουν, μας τις ταΐζουν με κάποιο τρόπο και εμείς πρέπει να είμαστε φερέφωνα είτε των γονιών μας είτε μιας πολιτικής είτε του σχολείου. Όχι, πρέπει να διαμορφώσουμε την άποψή μας και να είμαστε αυτοί που θα διαμορφώσουμε το μέλλον μας. Εμείς το διαμορφώνουμε, όχι κάποιοι άλλοι. Είναι ένα όνειρο που πρέπει να το μοιραστούμε όλοι.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Προεδρεύων της Επιτροπής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**

ΑΔΡΑΚΤΑΣ)

Θα ήθελα σ' αυτό το σημείο να τονίσω ότι εκτός από την ψυχολογική υποστήριξη που παρέχεται μέσα στο κέντρο αποτοξίνωσης, θα πρέπει αυτή να συνεχιστεί και μετά το τέλος της θεραπείας. Ο απεξαρτημένος, πια, πρέπει να συνεχίζει να χρήζει βοήθειας. Δεν μπορούμε να τους εγκαταλείψουμε από τη στιγμή που τελειώνει η θεραπεία, γιατί και πάλι θα καταλήξουν σε αδιέξοδο και πάλι, κάποιος έμπορος θα τους θεωρήσει θύματα και θα ξανακαταλήξουν στον ίδιο δρόμο.

(Στο σημείο αυτό προσέρχεται στην Αίθουσα ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. Δημήτριος Γ. Σιούφας)

Πρέπει να βοηθάμε και πριν και μετά και να προλαμβάνουμε και να καταστέλλουμε, αλλά και να συνεχίζουμε να βοηθάμε και ψυχολογικά και χρηματικά. Ένα επίδομα, ένα μικρό επίδομα να τους δίνουμε για κάποιο χρονικό διάστημα, μέχρι να βρεθεί η δουλειά, από το κράτος. Ακόμη, να επιδοτούνται οι επιχειρήσεις που προσλαμβάνουν απεξαρτημένα άτομα και να σταματήσουμε να τα θεωρούμε ανίκανα. Είμαστε όλοι ικανοί. Μπορούμε με σεμινάρια. Ακόμη και στον ΟΑΕΔ μπορούν να ενταχθούν και να παρακολουθήσουν σεμινάρια, ώστε να μπορούν να καταρτιστούν επαγγελματικά και να αποκτήσουν εργασία.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ που με παρακολουθήσατε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία συνάδελφο.

Είναι μαζί μας και ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. Δημήτριος Σιούφας, ο οποίος στηρίζει αυτή τη μεγάλη προσπάθεια. Επειδή ξέρω ότι δεν θέλει να πω πολλά κολακευτικά, τον ευχαριστούμε για ό,τι κάνει για το Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Το λόγο έχει η κυρία Σουρμενίδη Κυριακή από το Νομό Μαγνησίας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΟΥΡΜΕΝΙΔΗ (Ν. Μαγνησίας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, καλημέρα. Από τη θέση που βρίσκόμαστε εδώ, ως Έφηβοι Βουλευτές, μας δίνεται η ευκαιρία να εκφράσουμε τις απόψεις μας σχετικά με καίρια θέματα της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας, αντιπροσωπεύοντας τη φωνή της νεολαίας. Και είναι σημαντικό η κοινωνία να ακούει τις φωνές των νέων, να

αφουγκράζεται τις ανάγκες τους, να ασχολείται με τα προβλήματά τους, να τους προστατεύει. Γιατί οι νέοι είναι από τη φύση τους πνεύματα ανυπότακτα, ατίθασα και αν δεν καθίσετε να τους ακούσετε, θα βρουν άλλους τρόπους και μέσα, για να σας αποδείξουν ότι αξίζουν την προσοχή σας.

Συχνά θα καταφύγουν στη βία και στην εγκληματικότητα. Με λύπη ανακαλώ τα επεισόδια του περασμένου Δεκεμβρίου, όταν με αφορμή τη δολοφονία του 15χρονου μαθητή από έναν αστυνομικό, πολλοί νέοι ξεχύθηκαν στους δρόμους και επιδόθηκαν σε λεηλασίες ξένων περιουσιών και ανεξέλεγκτες βιαιοπραγίες. Μάτια γεμάτα απόγνωση πίσω από μαύρες κουκούλες.

Οι νέοι νιώθουν την ίδια την πολιτεία, με την αδιαφορία της, να τους πνίγει, να τους πληγώνει, να τους πληγώνει, να μη μπορεί να τους προστατεύσει. Μέσα σε μια κοινωνία που έχει εκφυλιστεί, όπου οι ηθικές και ανθρωπιστικές αξίες προσεγγίζουν την παρακμή, πολλοί νέοι δεν ονειρεύονται πια, δεν ελπίζουν κι αυτό δεν είναι τιμή μας.

Δεν χρειαζόταν να καεί η μισή Αθήνα για να συγκλονιστεί το Πανελλήνιο και όχι μόνο και να διακοπεί προς στιγμή ο πάγιος κοινωνικός λήθαργος. Γενικά η εποχή στην οποία ζούμε είναι μια εποχή έτοιμων προτύπων, ταχύτατων ρυθμών ζωής, διαχρονικών άλυτων προβλημάτων και κοινωνικών υποχρεώσεων. Ο άνθρωπος χάνει συχνά τη διάθεση και την ικανότητα να παρατηρεί την εξωτερική πραγματικότητα. Χάνει τον εαυτό του. Τα καθημερινά προβλήματα παίζουν με τις αντοχές του.

Οι έφηβοι, αιωρούμενοι ανάμεσα στην παιδική και στην ενήλικη ζωή, νιώθουν τα προβλήματα που ταλανίζουν την κοινωνία, να τους βαραίνουν απειλητικά και συχνά καταφεύγουν στην απονενοημένη εικονική διέξοδο της βίας. Προσπαθούν να αντιταχθούν στην ιδεολογία που θέλει την ανθρώπινη ζωή να ζυγίζεται με πετρέλαιο και τα σύνορα των λαών να χαράζονται με αίμα, αλλά συχνά γίνονται έρμαιοί της και την αναπαράγουν.

Πολλά τα αίτια του προβλήματος, βιολογικά, ψυχολογικά αλλά κυρίως κοινωνικά. Η λανθασμένη ιεράρχηση των αξιών στο σύγχρονο κόσμο γαλουχεί υλιστικές συνειδήσεις, αναδεικνύοντας το χρήμα και την προσωπική έπαρση σε πρωταρχικούς στόχους του ανθρώπου. Οι νέοι δεν γνωρίζουν το βαθύτερο νόημα της ατομικής ελευθερίας, της αλληλεγγύης, του αλληλοσεβασμού, ίσως γιατί ακόμη και ο πιο ιερός θεσμός, αυτός της οικογένειας, αντιμετωπίζει σήμερα κρίση. Όταν ο νέος άνθρωπος έχει δεχθεί το βιασμό της προσωπικότητάς του, όταν ένας καταπιεστικός γονέας συντρίβει καθημερινά τα όνειρά του, όταν δεν υπάρχει ποτέ αρκετός χρόνος και για τις δικές του ανησυχίες, για τα δικά του προβλήματα, όταν ζει μέσα στην υποκρισία και δεν δέχεται αγάπη, τότε φωλιάζει στη ζωή του το μίσος.

(Στο σημείο αυτό, κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας της κυρίας Εφήβου Βουλευτού)

Το σχολείο επικεντρώνεται στην επιτυχία στις Πανελλαδικές Εξετάσεις και συχνά παραμελείται ο πραγματικός παιδευτικός του ρόλος. Η κρίση στην εκπαίδευση δημιουργεί ανθρώπους με μειωμένες ηθικές και πνευματικές αντιστάσεις. Η κοινωνική και πολιτική μας ζωή υποβαθμίζονται δραματικά.

Τα Μέσα Ενημέρωσης, παίζοντας το ρόλο του Προκρούστη αυξομειώνουν την κριτική σκέψη των νέων, για να τους προσαρμόσουν στα μέτρα της υλιστικής καταναλωτικής κοινωνίας. Ο καταναλωτισμός που απορρίπτει από την κοινωνία τους μη έχοντες, ταυτόχρονα αυξάνει τις πιθανότητες διάπραξης ληστειών και κλοπών.

Κάθε έγκλημα, κάθε πράξη βίας κρύβουν μέσα τους το στοιχείο της αυτοκαταστροφής. Έτσι, ο φανατισμός σε διάφορους τομείς ευνοείται. Αναπαράγει με τη σειρά του τη βία, διαταράσσει την κοινωνική ηρεμία, δυναμιτίζει το ήπιο πολιτικό κλίμα, η δημοκρατία πλήττεται. Η βία αλλοιώνει την προσωπικότητα του ανθρώπου, τον αποθηριώνει, τον εκβαρβαρώνει, τον ευτελίζει. Ειδικά όταν στον πυρήνα του τεχνικού πολιτισμού ανήκει η παραγωγή όπλων, η καταστροφή καταστροφικών δομών, η επιστήμη του θανάτου φαίνεται να κερδίζει την επιστήμη που είναι αιτία για μια καλύτερη ζωή, γιατί ο πόλεμος είναι η χειρότερη και η πιο απάνθρωπη μορφή βίας, το μεγαλύτερο έγκλημα κατά της ανθρωπότητας και πίσω του κρύβονται ολόκληρες κυβερνήσεις και πολιτικά συμφέροντα και όχι το φτωχόπαιδο της γειτονιάς που έκλεψε δυο καραμέλες από το περίπτερο.

Λίγο πιο πέρα, στο σκοτεινό κόσμο των ναρκωτικών, ο φίλος σκοτώνει το φίλο του για μια δόση. Παιδιά κλέβουν χρήματα από τους γονείς τους για να μπορέσουν να αποκτήσουν τα προϊόντα του αργού θανάτου. Ανήλικα άτομα εκδίδουν τον ίδιο τον εαυτό τους. Και εμείς τι κάνουμε για όλα αυτά; Μένουμε απλά αμέτοχοι θεατές, πεπεισμένοι ότι δεν είμαστε οι άμεσα ενδιαφερόμενοι. Νίπτουμε τας χείρας μας και αποποιούμεθα κάθε ευθύνη. Αρνούμαστε κάθε δυνατότητα βελτίωσης της κατάστασης. Η ίδια η ανθρωπιά μας χωνεύεται και εμείς μένουμε σιωπηλοί συνένοχοι. Και όμως, υπάρχουν πολλά που μπορούν να γίνουν, πολλά που σχεδόν επιβάλλεται να γίνουν. Το να προσπαθεί μια κοινωνία να λύσει τα προβλήματά της με ηθικολογίες, αοριστολογίες και γενικότητες, είναι απλά απόδειξη της παρακμής της. Το να καταλήγουμε κάθε φορά συμπερασματικά στο τι πρέπει να κάνει η οικογένεια, οι δάσκαλοι, η κοινωνία, δεν αρκεί. Μόνο η δική μας θέληση δεν είναι αρκετή ούτε η αγάπη των κοντινών μας προσώπων. Το πρόβλημα είναι καταρχήν θεσμικό, δηλαδή πρωταρχικά πολιτικό. Δεν μπορείτε να ζητήσετε από το νέο να μην κλέψει για να αποκτήσει αυτά που θέλει, να φέρεται ηθικά, όταν αφήνετε να αιωρείται στο μυαλό των πολιτών η ταύτιση της λέξης «πολιτικός» με τη λέξη «διαφθορά».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Παρακαλώ, ολοκληρώνετε.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΟΥΡΜΕΝΙΔΗ (Ν. Μαγνησίας): Μπορεί, βέβαια, να μιλάμε και για μεμονωμένες περιπτώσεις, αλλά είναι κρίμα να αμαυρώνεται η αξία της δημοκρατίας στην ίδια τη χώρα που τη γέννησε. Η πολιτεία πρέπει να εμπιστευθεί τους ήδη υπάρχοντες θεσμούς και να τους ενισχύσει κατάλληλα. Να συνειδητοποιήσει ότι είναι, ίσως, η συγκεκριμένη εκπαιδευτική πολιτική που ευνοεί τη βία στα σχολεία. Απαιτούνται ριζικά διαφορετικές

εκπαιδευτικές στοχεύσεις, αντίπαλες του εκσυγχρονιστικού μηδενισμού παιδαγωγικές αρχές, κατάλληλη ενημέρωση, πολιτικά προγράμματα και θεσμικά μέτρα, ικανά να αναχαιτίσουν ή και να εξαλείψουν τον εφιάλτη της βίας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ολοκληρώνετε, κυρία συνάδελφε.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΟΥΡΜΕΝΙΔΗ (Ν. Μαγνησίας): Η μείωση των δεικτών της εγκληματικότητας απαιτεί, ωστόσο και μείωση ενός άλλου δείκτη. Και σαφώς δεν μιλώ για τους δείκτες του Χρηματιστηρίου, αλλά για την ανεργία. Γιατί όταν είσαι άνεργος, αυξάνονται οι πιθανότητες να στερηθείς και να κλέψεις, να χρησιμοποιήσεις βία για να επιβιώσεις.

Βασική μέριμνα, λοιπόν, της πολιτείας θα πρέπει να είναι ο σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός των νέων και η εξασφάλιση κατά το δυνατόν της επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Το μέλλον που ανήκει δικαιωματικά στους νέους του σήμερα, μοιάζει μάλλον αβέβαιο. Ευτυχώς, όμως, παρά το βάρος των προβλημάτων και των υποχρεώσεων, κάποιοι έφηβοι έχουν ακόμη το θράσος να ονειρεύονται σαν παιδιά, παρ' όλο που βαδίζουν με γρήγορους ρυθμούς προς την ενηλικίωση.

Ελπίζω, λοιπόν και η δική μας γενιά να μην προστεθεί απλά στους επαναστάτες χωρίς αιτία που απασχόλησαν κατά καιρούς την ιστορία, αλλά να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν για τα παιδιά μας όσα ζητάμε και απαιτούμε εμείς σήμερα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Ευχαριστούμε για την επίσκεψη, κύριε Πρόεδρε. Όπως είδατε η Επιτροπή μας γυναικοκρατείται! Στη συντριπτική της πλειοψηφία είναι γυναίκες! Μόνο τέσσερις άντρες είναι! Φαίνεται ότι η νεολαία μας, οι γυναίκες μπαίνουν πλέον στις πολιτικές και έχουν κάνει και πολύ ωραίες προτάσεις. Πρέπει να σας πω ότι το επίπεδο είναι πάρα πολύ καλό. Μπήκαν σε σπουδαία κοινωνικά ζητήματα, αυτά που τους ενδιαφέρουν και ενδιαφέρουν όλους μας. Είχαμε και πολλές προτάσεις φέτος. Ομολογώ –και θέλω να τους συγχαρώ ενώπιον σας- γιατί οι προτάσεις και οι παρεμβάσεις ήταν σημαντικές.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΙΟΥΦΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων): Δεν ήρθα για να μιλήσω, ήρθα για να ακούσω. Άλλωστε, το μεγαλύτερο μέρος και αυτής της Επιτροπής και των άλλων Επιτροπών το έχω παρακολουθήσει από το εσωτερικό κύκλωμα της τηλεόρασης. Αλλά επειδή με προκαλέσατε για το ότι είναι περισσότερα τα κορίτσια από τα αγόρια εδώ σ' αυτήν την Επιτροπή, θέλω να σας πω ότι ο αιώνας αυτός θα είναι ο αιώνας των γυναικών. Αυτό δεν είναι μόνο μια δική μου διαπίστωση. Είναι μια διαπίστωση, γιατί βλέπουμε συνεχώς από την ώρα που μπήκε στο κοινωνικό γίγνεσθαι η γυναίκα, ότι αυτό γίνεται καλύτερο. Η συμμετοχή της έχει περισσότερες ευαισθησίες απ' ό,τι έχει ημών των ανδρών, αλλά υπάρχει και ένας βιολογικός λόγος που δίνει αυτή την ερμηνεία. Το μυαλό των γυναικών, μέσα από τους αιώνες είναι πιο ξεκούραστο, πιο δημιουργικό και να χαίρεστε που βλέπετε πάρα πολλά κορίτσια να συμμετέχουν και γιατί η δική τους τύχη, αλλά και το γραπτό τους, τα βοήθησε να βρίσκονται εδώ και να είναι σ' αυτήν την Επιτροπή περισσότερα.

Εγώ θέλω να επαναλάβω αυτή την ευχή την οποία λέω πάντοτε και ως πατέρας ο ίδιος: «Να είναι τα παιδιά καλότυχα!».

Σας εύχομαι υγεία, καλή πρόοδο και καλή συνέχεια!

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

Δεν μας τα είπε καλά, άντρες! Ο αιώνας που έρχεται είναι για τις γυναίκες, λέει ο Πρόεδρος! Για τους άξιους είναι και άξιοι μπορεί να είναι όλοι όσοι προσπαθούν.

Και τώρα, το λόγο έχει από το Νομό Αιτωλοακαρνανίας, η συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής κυρία Σακκά Ευτυχία.

ΕΥΤΥΧΙΑ ΣΑΚΚΑ (Ν. Αιτωλοακαρνανίας): Γεια σας, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές.

Εγώ, σήμερα, θα ήθελα να μιλήσω για το θέμα των ναρκωτικών. Είναι ένα θέμα το οποίο ταλανίζει όλη τη νεολαία, ένα θέμα που έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις και ένα θέμα το οποίο είναι ύψιστης σημασίας για όλους τους νέους.

Αρχικά, θα ήθελα να επικεντρώσω το ενδιαφέρον μου στους τρόπους αντιμετώπισης των ναρκωτικών. Συμφωνώ ότι τα ναρκωτικά είναι ένας πολύ σημαντικός κίνδυνος για τους νέους σήμερα. Θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποια πράγματα που ειπώθηκαν προηγουμένως. Θα ήθελα να συμφωνήσω με το ότι η νομιμοποίηση των ναρκωτικών με βρίσκει εντελώς αντίθετη.

Αναφέρθηκε και κάτι άλλο προηγουμένως, για την επίσημη χορήγηση της δόσης των ναρκωτικών. Εγώ διαφωνώ με αυτό, γιατί πιστεύω ότι η επίσημη χορήγηση σημαίνει έμμεση αποδοχή των ναρκωτικών και κάτι το οποίο πιστεύω ότι θα διαιωνίσει το πρόβλημα και δεν θα το επιλύσει. Επομένως, αυτό θα εγκυμονεί και τεράστιους κινδύνους για τους νέους, οι οποίοι θα επιδίδονται όλο και περισσότερο στα ναρκωτικά και ουσιαστικά, δεν θα το κόψουν.

Επίσης, θα ήθελα να παραθέσω και κάποιες άλλες σκέψεις σχετικά με το πρόβλημα. Αρχικά, πιστεύω ότι οι τρόποι αντιμετώπισης ποικίλλουν. Πρώτα πρώτα, οι ίδιοι οι νέοι οφείλουν να ενημερώνονται για τις

συνέπειες των ναρκωτικών και να γνωρίζουν ότι εκτός από τα προβλήματα υγείας, που αυτά εγκυμονούν, έχουν τεράστιες επιπτώσεις και στην ψυχολογική τους κατάσταση.

Επίσης, πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικό να αλλάξει το νομικό καθεστώς, δηλαδή, να καθιερωθεί η ποινή του θανάτου, όσο σκληρό και αν ακούγεται αυτό, για τους εμπόρους ναρκωτικών, οι οποίοι δυστυχώς καταφέρνουν μέσω των χρημάτων και της οικονομικής άνεσης που έχουν να μειώνουν τις ποινές τους και έτσι, ουσιαστικά, στα δύο- τρία χρόνια τουλάχιστον, αποφυλακίζονται.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Έφηβος Βουλευτής κυρία Σάββα Άντρεα)

Επίσης, θα ήθελα να τονίσω ότι είναι πολύ σημαντικό να δημιουργηθεί μια σταθερή σχέση συνεργασίας ανάμεσα στη Δικαιοσύνη και την Αστυνομία. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί, με τη δέουσα αυστηρότητα των νόμων και της Αστυνομίας μπορεί να παταχθεί το φαινόμενο.

Φυσικά όμως, πιστεύω ότι το αντίδοτο σ' όλα αυτά τα προβλήματα που αφορούν στους νέους είναι η ανθρωπιστική παιδεία. Χρειαζόμαστε μια παιδεία η οποία θα γαλουχεί τους νέους με αξίες και ιδανικά. Δεν θέλουμε μια παιδεία τεχνοκρατική, μια παιδεία που θα χαρακτηρίζεται από δασκαλοκεντρισμό και γιγαντισμό. Θέλουμε μια παιδεία η οποία θα καλλιεργήσει τους νέους ολόπλευρα και δεν θα έχουμε εξειδικευμένους τεχνοκράτες. Θέλουμε ένα σχολείο το οποίο θα λειτουργήσει σαν φυτώριο καλλιεργημένων επιστημόνων, ολόπλευρα καλλιεργημένων και όχι εξειδικευμένων τεχνοκρατών. Γιατί, κακά τα ψέματα, η κοινωνία μας δεν χωράει άλλους τεχνοκράτες πλέον. Η κοινωνία μας έχει ανάγκη από παιδιά τα οποία θα διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους, τα οποία θα χαρακτηρίζονται από ανθρωπιστικές αξίες για το συνάνθρωπο και θα μπορέσουν να βοηθήσουν επομένως και τα άτομα αυτά τα οποία πάσχουν από προβλήματα, από ναρκωτικά, προβλήματα ψυχολογικά, προβλήματα πάσης φύσης. Επομένως, πιστεύω ότι η λύση του προβλήματος ανάγεται εκεί.

Αυτά ήθελα να πω. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΣΑΒΒΑ ΑΝΤΡΕΑ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μερεντίτη Μαρία-Ιωάννα από την Α' Αθήνας.

ΜΑΡΙΑ – ΙΩΑΝΝΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ (Α' Αθήνας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζούμε σε μια εποχή που ο ελληνικός λαός έχει θέσει υπό αμφισβήτηση την πολιτική σκηνή της χώρας. Σίγουρα, ακούμε συνέχεια στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για διαφθορά, αδιαφάνεια και προβληματιζόμαστε όλοι. Πιστεύω, όμως, ότι η βία, η εγκληματικότητα και τα ναρκωτικά είναι τα θέματα τα οποία απασχολούσαν, απασχολούν και θα απασχολούν τους Έλληνες κι όχι άδικα. Πρόκειται για ένα κοινωνικό φαινόμενο που προσλαμβάνει τεράστιες διαστάσεις και εκφράζεται με διάφορους τρόπους, όπως είναι ο χουλιγκανισμός στα γήπεδα, η βία στο σχολικό χώρο.

Η βία και η εγκληματικότητα αντανακλούν την κατάσταση της κοινωνίας, μια κοινωνίας που έχει εκφυλιστεί κι όπου οι αξίες της ζωής μας έχουν παρακμάσει. Η αύξηση των ψυχικών διαταραχών των νέων, ο κοινωνικός περίγυρος, οι αλλαγές των δομών της οικογένειας και η βία, που προβάλλονται καθημερινά στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, είναι οι λόγοι που η έξαρση της νεανικής παραβατικότητας είναι τόσο εμφανής. Καλό, λοιπόν, θα ήταν, αρχικά ο ρόλος του σχολείου να αναβαθμιστεί, τα προγράμματα των σχολείων να περιέχουν στόχους για καλλιέργεια αξιών σεβασμού, δικαιοσύνης, αυτοπειθαρχίας και να γίνεται σωστή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, όχι μόνο για την πρόληψη της σχολικής βίας, αλλά και για την ψυχική υγεία των εφήβων.

Καλό θα ήταν, ακόμη να δημιουργηθούν ειδικοί χώροι υποδοχής των παιδιών που ασκούν βία, αλλά και παιδιών που είναι χρήστες ναρκωτικών. Και σε αυτό το σημείο, θα ήθελα λίγο να σχολιάσω μια επισήμανση που έγινε από προηγούμενη συνάδελφο, που είπε ότι μ' αυτό τον τρόπο γίνεται μια περιθωριοποίηση των παιδιών. Διαφωνώ κάθετα, διότι στο περιθώριο τους έχουμε οδηγήσει και έχουμε αυτά τα ξεσπάσματα βίας. Με αυτόν τον τρόπο θα γίνει πάλι επανένταξη στην κοινωνία.

Κυρίως, όμως, πιστεύω ότι πρέπει οι αποδυναμωμένοι πλέον δεσμοί της οικογένειας να ενισχυθούν, διότι η οικογένεια έχει τη μεγαλύτερη ευθύνη στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού. Οι γονείς οφείλουν να αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στα παιδιά τους, για να ακούνε και να συζητούν μαζί τους τα προσωπικά τους προβλήματα και τις ανησυχίες και όχι να τους κάνουν συνεχώς το πατροπαράδοτο κήρυγμα, να αποτελούν πρότυπα συμπεριφοράς και να ελέγχουν τις συναναστροφές των παιδιών τους. Διότι αν παραμελούνται τα παιδιά, αν δεν παίρνουν τη σωστή Παιδεία, οι κακές συναναστροφές τους ωθούν και στα ναρκωτικά, όπου πλέον βλέπουμε χρήστες ναρκωτικών να εμφανίζονται ακόμη και σε δημοτικά σχολεία κι εμπόρους ναρκωτικών που παγιδεύουν τους χρήστες και δεν τους αφήνουν ήσυχους ποτέ.

Τα ποσοστά ανεργίας αυξάνονται και όλο και πιο πολύ οι νέοι απελπίζονται και οδηγούνται στα ναρκωτικά. Παρ' όλα αυτά, το κράτος δεν εντείνει τις προσπάθειες για ουσιαστική αντιμετώπιση. Πιστεύω ότι θα ήταν καλό να γίνει μια χρηματοδότηση οργανισμών, όπως ο ΟΚΑΝΑ για τα ναρκωτικά, να γίνουν δωρεάν κέντρα απεξάρτησης και να υπάρχει και μια τηλεφωνική γραμμή στήριξης. Γιατί είναι πολλά τα παιδιά τα οποία δεν έχουν το θάρρος να παραδεχθούν ότι έχουν πρόβλημα. Ίσως, μ' αυτή τη γραμμή, να πάρουν λίγο περισσότερο θάρρος.

Διότι οι αποφάσεις που αφορούν στο μέλλον μας δεν λαμβάνονται με συμμετοχή μας και δεν μας αντιπροσωπεύουν. Ας μας ρωτήσουν επιτέλους, ας προβληματιστούν! Το μέλλον αφορά εμάς!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΣΑΒΒΑ ΑΝΤΡΕΑ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Μαρίνος Ελευθέριος από τη Β' Αθήνας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ (Β΄ Αθήνας): Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, σεβαστά μέλη της Επιτροπής, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, εγώ θα διαφοροποιηθώ από τους προηγούμενους συνομιλητές μου. Θα μου επιτρέψετε να εστιάσω στο ζήτημα της παραβατικότητας, διότι πιστεύω πως αν περιοριστεί η παραβατικότητα, θα περιοριστεί και το ζήτημα των ναρκωτικών. Συμπληρωματικά αναφέρω ότι το ζήτημα των ναρκωτικών εντάσσεται σ' αυτό της παραβατικότητας. Φιλοδομώντας, λοιπόν, να φανώ αντάξιος των προσδοκιών του ρόλου που μου ανατέθηκε, θα προσπαθήσω να παρουσιάσω, όσο πιο ρεαλιστικά γίνεται, το σύνθετο πρόβλημα της παραβατικότητας των νέων. Αναφερθήκαμε, ήδη, πολλές φορές στον όρο «παραβατικότητα» κι εγώ και οι προηγούμενοι συνομιλητές μου. Ας διευκρινίσω ότι ο όρος «παραβατικότητα» ποικίλλει στους βαθμούς εκδήλωσής του και εκφράζει την έκτροπη συμπεριφορά παιδιών και ανήλικων εφήβων. Τα τελευταία χρόνια, λόγω ευνοϊκών συνθηκών, διογκώθηκε.

Η αποκλίνουσα αυτή συμπεριφορά δεν λαμβάνει πάντοτε τη μορφή αξιόποινης εγκληματικής πράξης, ενώ σε μεγάλη έκταση δεν αποκαλύπτεται και δεν καταγγέλλεται από τα θύματά της. Αυτό είναι το ανησυχητικό. Αυτό συμβαίνει, πολλές φορές, γιατί ο χώρος που εκδηλώνεται η παραβατική συμπεριφορά είναι συνήθως η οικογένεια, το σχολείο και η τοπική κοινωνία. Βλέπουμε πως συγκαλύπτουν την παράνομη συμπεριφορά, λόγω ένοχης συνυπευθυνότητας που βαραίνει την οικογένεια, προβαλλόμενης συναρμοδιότητας που έχει η σχολική κοινότητα και ανεύθυνης στάσης της τοπικής κοινωνίας.

Αυτό που πρέπει να γίνει κατανοητό απ' όλους μας είναι ότι η παραβατικότητα δεν είναι πρόσφατο δημιούργημα του ανθρώπου. Προϋπήρχε. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως αναφέρουν ψυχολόγοι, είναι έμφυτη στον άνθρωπο. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι τις τελευταίες δεκαετίες αναπτύχθηκε με γρήγορους, ανησυχητικούς ρυθμούς και για τον περιορισμό του φαινομένου πρέπει να αναζητήσουμε και στη συνέχεια να κατανοήσουμε πλήρως, τις αιτίες που το προκαλούν. Είναι αρμόζον να αγρυπνά η συνείδηση όλων μας απέναντι στο ζήτημα της παραβατικότητας. Δεν πρέπει να περιμένουμε τραγικά περιστατικά, όπως για παράδειγμα, ο θάνατος ενός παιδιού ή ο βαρύς τραυματισμός κρατικού υπαλλήλου, για να αντιδράσουμε, να συνειδητοποιήσουμε το μέγεθος του κινδύνου και να αναζητήσουμε λύση για την καταπολέμησή του. Πρέπει να προλαμβάνουμε τέτοια περιστατικά και όχι εκ των υστέρων να αποδίδουμε ευθύνες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Έφηβος Βουλευτής Παυλοπούλου Πασχαλία)

Καταλήγουμε, λοιπόν, στο συμπέρασμα πως αν δεν μπορούμε να εξαλείψουμε κάθε παραβατική συμπεριφορά, σίγουρα μπορούμε να την περιορίσουμε. Γι' αυτό είναι ανάγκη να κινητοποιηθούν οι κρατικές υπηρεσίες και γενικότερα η πολιτεία, αλλά οφείλει και η κοινωνία να συμβάλει στην προσπάθεια αυτή και όχι να σπεύδει κάθε φορά και να εναποθέτει τις ευθύνες της σε άλλους παράγοντες.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Λατινοπούλου Μαρία από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΜΑΡΙΑ ΛΑΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Κυρία Πρόεδρε της Βουλής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα κι εγώ με τη σειρά μου να εκφράσω τη θέση μου σχετικά με το θέμα της βίας και των ναρκωτικών.

Η βία είναι ένα καθημερινό φαινόμενο που έχει διαφορές μορφές, με συνηθέστερη τη βία στα γήπεδα και τη βία στους δρόμους. Εκμεταλλευόμενοι την ανωνυμία και τη σιγουριά που προσφέρει το πλήθος, ολοένα και περισσότεροι νέοι λαμβάνουν μέρος σε επεισόδια εντός γηπέδων, είτε προκαλούν υλικές ζημιές σε καταστήματα και σε δημόσια κτήρια.

Ας πάρουμε ως παράδειγμα τα επεισόδια του Δεκέμβρη. Τα επεισόδια αυτά αναλύθηκαν επί έναν μήνα από τα Μέσα Ενημέρωσης και αιτιολογήθηκαν σύμφωνα με το πολιτικό συμφέρον των δημοσιογράφων και των ατόμων της πολιτικής εξουσίας κι αυτά τα επεισόδια γιγαντώθηκαν και εξέθεσαν τη χώρα μας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Γιατί, όμως, η πολιτική ηγεσία δεν αντέδρασε έγκαιρα και αποτελεσματικά, για να αντιμετωπίσει αυτά τα φαινόμενα; Ίσως, επειδή πίσω απ' αυτή την κατάσταση κρύβονται πολιτικές σκοπιμότητες. Προβάλλοντας αποκλειστικά και μόνον αυτά τα φαινόμενα, κατάφεραν να μας κάνουν να ξεχάσουμε τα φλέγοντα ζητήματα της επικαιρότητας. Ξεχάσαμε την ανεργία που μας μαστίζει, και πιθανότατα και εμείς, που τώρα οραματιζόμαστε και κάνουμε όνειρα για το μέλλον, θα βρεθούμε άνεργοι. Ξεχάσαμε ότι οι συντάξεις και τα επιδόματα είναι ανεπαρκή, ενώ τα ποσά που καταχρώνται ισχυρά ονόματα της χώρας μας από το κρατικό εισόδημα είναι τεράστια. Ξεχάσαμε ότι στα νοσοκομεία υπάρχει έλλειψη υποδομών και ότι κανείς δεν φαίνεται ικανός να προτείνει κάποιο μέτρο σχετικά με την υποδοχή μεταναστών στη χώρα μας. Μήπως, λοιπόν, αυτές οι εκδηλώσεις βίας δεν είναι απλά ένα κοινωνικό πρόβλημα, αλλά είναι κι ένα μέσο για να καλύψει η εξουσία δικά της σφάλματα και παραλείψεις;

Ας περάσουμε στο ζήτημα των ναρκωτικών. Είναι θλιβερό που ολοένα και περισσότερα νέα άτομα εθίζονται στα ναρκωτικά ή ερωτεύονται το Σατανά, όπως είπε κι η Βουλευτής Αττικής και Πρόεδρος αυτή τη στιγμή, ή και πεθαίνουν από τη χρήση αυτών των ουσιών. Κι όμως, η εξουσία δεν αντιδρά αποτελεσματικά για να αντιμετωπίσει και αυτό το θέμα. Παρ' όλο που συλλαμβάνονται άτομα που κατέχουν μικροποσότητες ναρκωτικών, ποτέ δεν συνελήφθησαν οι έμποροι και οι παραγωγοί τους. Και αυτό, γιατί ο τομέας των ναρκωτικών αποφέρει τεράστια κέρδη σ' αυτούς. Και ποιος έχει τη θέληση να συγκρουστεί με τους ισχυρούς του χρήματος;

Επίσης, η κατάσταση ύπνωσης, στην οποία βρίσκονται οι χρήστες ναρκωτικών, εν μέρει, συμφέρει και την εξουσία. Σε κατάσταση ύπνωσης όλα αυτά τα νέα άτομα δεν βλέπουν πιθανούς εχθρούς, άτομα που θα

προσπαθήσουν να ανατρέψουν την ισχύουσα κατάσταση και έτσι η εξουσία έχει την ευκαιρία να δρά ανεξέλεγκτα.

Αξίζει, όμως, να θυσιάζονται ζωές για πολιτικές σκοπιμότητες; Είναι καιρός, λοιπόν, να ληφθούν αυστηρά μέτρα, για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα των ναρκωτικών, κατ' αρχήν, από τη μεριά της πολιτικής ηγεσίας.

Σημαντική κρίνεται η αυστηρότερη αστυνόμευση σε μέρη που θεωρούνται κέντρα διακίνησης αυτών των ουσιών και βαρύτερες ποινές στα κυκλώματα των εμπόρων.

Επιπλέον, πρέπει να ιδρυθούν περισσότερα κέντρα απεξάρτησης, όπου θα εργάζονται καταρτισμένα άτομα και θα οργανώνουν προγράμματα ενημέρωσης σχετικά με τους κινδύνους που караδοκούν από τη χρήση ναρκωτικών.

Σημαντικός θα μπορούσε να είναι και ο ρόλος της παιδείας και της οικογένειας. Ας δείξουν οι γονείς στα παιδιά την απαραίτητη στοργή και κατανόηση, που οι εργασιακές υποχρεώσεις δεν τους αφήνουν χρόνο να τις εκδηλώσουν. Καθοριστική θα ήταν και η ύπαρξη ψυχολόγων και σχολικών συμβούλων στα σχολεία, στους οποίους θα μπορούσαν να καταφύγουν οι μαθητές, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικές παραβατικές συμπεριφορές.

Ας πάψει, λοιπόν, η εξουσία να κρύβεται πίσω από επίπλαστα και γιγαντιαία προβλήματα και ας ξεκινήσει, με συμμάχους εμάς, την προσπάθεια για τη βελτίωση αυτού του τόπου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Οικονομίδου Μαίρη από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΜΑΙΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Δεν θα ήθελα να πάρω το λόγο, γιατί τα θέματα ήταν λίγα –μόλις δυο- και οι απόψεις τις οποίες είχα κι εγώ δηλώθηκαν μέχρι τώρα και θεωρώ ότι όσα ειπώθηκαν ήταν αρκετά.

Ευχαριστώ.

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής κ. Σουγκλάκος Χρήστος από το Νομό Ηρακλείου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΟΥΓΚΛΑΚΟΣ (Νομός Ηρακλείου): Δεν είχα προγραμματίσει να μιλήσω, αλλά αποφάσισα τελικά να το κάνω.

Ένα από τα δυο θέματα, για τα οποία καλούμαστε να μιλήσουμε είναι η εγκληματικότητα και η βία. Αναφέρθηκε προηγουμένως ότι η βία προκαλείται από τους αλλοδαπούς.

Εγώ πιστεύω πως η άφιξη των αλλοδαπών στην Ελλάδα, ναι, φέρνει βία. Όμως, τι βία; Όχι σωματική, αλλά ψυχολογική και όχι από τους αλλοδαπούς, αλλά στους αλλοδαπούς από εμάς!

Όταν, λοιπόν, κάποιος άνθρωπος έρχεται σε μια άλλη χώρα για να ζήσει μια καλύτερη ζωή, να βρει μια δουλειά και εμείς του συμπεριφερόμαστε λες και είναι ο δολοφόνος, λες και ήρθε για να μας καταστρέψει τη ζωή, τότε πώς να μην αντιδράσει έτσι; Αυτός έρχεται για να βρει μια δουλειά, για να κάνει κάτι στη ζωή του. Δεν θα είχε παραβατική συμπεριφορά, δεν θα τον συνέφερε να κάνει κάτι τέτοιο.

Η βία προέρχεται από εμάς. Βασικά προέρχεται από αυτούς που μας εξουσιάζουν. Γιατί έτσι είναι το σύστημα. Ομαδοποιούμαστε σε οπαδούς πολιτικών κομμάτων, αθλητικών ομάδων και γενικά ομαδοποιούμαστε, έτσι ώστε να υπάρχουν διαχωρισμοί και να μην είμαστε ενωμένοι, γιατί ενωμένοι είμαστε πιο ισχυροί.

Δεν μας θέλουν ενωμένους. Θέλουν να είμαστε ρατσιστές με τους μετανάστες, με τους ομοφυλόφιλους, με τις γυναίκες κάποτε, με άτομα κάποιας πολιτικής ιδεολογίας. Έτσι μας θέλουν. Έτσι θα είμαστε εμείς; Επειδή έτσι μας θέλουν;

Εμείς ονειρευόμαστε έναν άλλο κόσμο. Αν θέλουμε να μην υπάρχει βία, κάτι πρέπει να κάνουμε κι εμείς γι' αυτό, κάτι παραπάνω από τρίλεπτη ανάγνωση ενός λόγου. Πρέπει να προσπαθήσουμε να πλησιάσουμε τους ανθρώπους, να δούμε τι τους ωθεί εκεί. Όχι να πούμε «αλλοδαπός-κλέφτης-ασκεί βία». Τι νόημα έχει;

Πρέπει λίγο να ενεργοποιηθούμε. Η εύκολη λύση είναι να πούμε πως είναι αλλοδαπός, είναι έτσι, είναι αλλιώς, ότι είναι βίαιος και ότι αυτός το προκαλεί. Όμως, η βία έχει και αίτια και τα αίτια πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Ενώ για τα ναρκωτικά άκουσα κάποια πράγματα πολύ σωστά που δεν τα περίμενα, για τη βία δεν άκουσα κάποιο επιχείρημα που να με πείθει ότι μπορεί να αντιμετωπισθεί. Δεν έχω να πω κάποιο συγκεκριμένο, απλά να ενεργοποιηθούμε, να καταλάβουμε πώς έχουν τα πράγματα.

Ας δούμε τα πράγματα κάπως αλλιώς. Αυτά είχα να πω και σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαυράκη Ελπίδα από το Νομό Ηρακλείου.

ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΥΡΑΚΗ (Ν. Ηρακλείου): Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, είμαι εδώ για να μιλήσω για ένα θέμα, το οποίο δεν αναφέρεται στα δύο θέματα, στο υλικό που μας είχε σταλεί. Όμως, υπάρχει στη *Σύνθεση Κειμένων* που μας έχουν δώσει τώρα. Αναφέρομαι στις κοινωνικές ασφάλισεις και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στην Ελλάδα.

Είναι γνωστό πως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στην Ελλάδα μπορεί να χαρακτηριστεί από ανεπαρκής έως και ανύπαρκτη σε μερικές περιοχές. Δεν μπορώ να καταλάβω αν αυτό πρέπει να γίνει –εκτός

από γνωστό- και είναι γενικώς αποδεκτό: από τη διαφθορά του μικρού γιατρού, που θα πάρει το φακελάκι από τον ασθενή, μέχρι τον Υπουργό που θα κάνει το σκάνδαλο και θα αποσπάσει ποσά από υπεξαιρέσεις.

Οι νοσηλευτικές εγκαταστάσεις αντιμετωπίζουν μείζον πρόβλημα, όπως επίσης το προσωπικό με το ελλιπές υλικό που του παρέχεται. Ειδικά όμως το προσωπικό λόγω χαμηλών μισθών και των δικών του προβλημάτων, καταλήγει κάποιες φορές να είναι αδιάφορο για τους ασθενείς και να μην προσφέρει τις απαραίτητες υπηρεσίες.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι περισσότεροι ασθενείς που θέλουν να έχουν μια σωστή περίθαλψη και έχουν και τα χρήματα γι' αυτό, να καταλήγουν στις ιδιωτικές ασφαλίσεις. Έτσι, έχουμε ως αποτέλεσμα οι περισσότεροι να έχουμε ιδιωτική και δημόσια ασφάλιση, να πληρώνουμε δηλαδή δυο ασφαλίσεις, κάτι το οποίο, για εμένα, είναι χωρίς νόημα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Προεδρεύων της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, κ. **ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ**)

Η βασική μου πρόταση είναι ότι η δημόσια ασφάλιση, εφόσον πλήττεται τόσο και υπάρχουν τόσα προβλήματα, να γίνει προαιρετική. Όσοι θέλουν να την κρατήσουν, εφόσον είναι του δημοσίου και είναι δικαίωμά τους, να την κρατήσουν, αλλά όσοι δεν το θέλουν, να έχουν μόνο ιδιωτική. Ίσως όταν οι αρμόδιοι δουν τον αριθμό των ατόμων που θα καταφύγουν στην ιδιωτική ασφάλιση, να αποφασίσουν να διορθώσουν και τη δημόσια.

Αυτά ήθελα να πω. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα παρακαλέσω την Έφηβο Βουλευτή Αθηνά Κωνσταντίνου από την Κύπρο, που είναι η τελευταία ομιλήτρια, να πάρει το λόγο.

Όσοι θέλουν παρακαλώ να εγγραφούν τώρα, για να δευτερολογήσουν. Έχετε δικαίωμα δευτερολογίας ενός λεπτού όσοι έχετε πρωτολογήσει.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΘΗΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Κύπρος): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γεια σας.

Δεν προγραμματίζα σήμερα να μιλήσω, αλλά αποφάσισα στο τέλος της συνεδρίασης να μιλήσω. Πρόσεξα ότι κανένας από την Κύπρο, δεν έλαβε το λόγο ακόμη, έτσι αποφάσισα να μιλήσω εγώ.

Θα ήθελα να μιλήσω για ένα θέμα που κανένας δε μίλησε ακόμα. Να αναφέρω έναν από τους κύριους λόγους που οδηγούμαστε στα ναρκωτικά.

Ένας από τους κύριους λόγους που σκέφτομαι εγώ ότι οδηγούμεθα στα ναρκωτικά είναι η αγάπη που λείπει από τους ανθρώπους που γίνονται ναρκομανείς. Ο άνθρωπος είναι ένα ον έξυπνο, το λογικότερο από όλα, αλλά έχει αδυναμίες και χρειάζεται την αγάπη και τη στήριξη από άλλους ανθρώπους για να ζήσει. Έτσι, προτείνω να δίνουμε περισσότερη αγάπη στους ναρκομανείς γιατί είναι αυτό που τους λείπει και γι' αυτό οδηγούνται στην κατάσταση που βρίσκονται.

Θα ήθελα να πω, επίσης, μια άλλη εμπειρία από την Κύπρο. Ένας συγγενής μου μού είπε πριν από λίγες μέρες ότι περπατούσε κάτω στην Αγία Νάπα και ένας Κύπριος νομίζω του πρόσφερε έτσι απλά ηρωΐνη. Τον ρώτησε: «Θα ήθελες λίγη ηρωΐνη»; Έτσι σκέφτομαι και εγώ «πώς μπορούν οι ναρκομανείς να ξεφύγουν από το βούρκο αυτό όταν προσφέρεται έτσι απλόχερα η δόση τους;».

Επίσης, θα ήθελα να πω ότι στην Κύπρο παρακολούθησα ένα συνέδριο με θέμα τα ναρκωτικά. Ποτέ πριν δεν είχα ασχοληθεί με αυτό το θέμα, αλλά μετά από αυτά που άκουσα, αφυπνίστηκα και θέλω να συμμετέχω περισσότερο στα θέματα της κοινωνίας. Γι' αυτό, αποφάσισα και τώρα να λάβω το λόγο και να πω τη γνώμη μου.

Ακόμα, θα ήθελα να πω κάτι και για τη βία. Μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τη βία με την τέχνη και θα πω γιατί. Γιατί μέσα από την τέχνη βάζουμε στο χαρτί τις σκέψεις μας και δείχνουμε το πάθος μας, που κάποιιοι από τους ανθρώπους, αφού δεν έχουν τρόπους να το βγάλουν, χρησιμοποιούν τη βία. Έτσι χρησιμοποιούμε την τέχνη, την ποίηση γράφοντας διηγήματα, τη γυμναστική κ.λπ. Όλα αυτά, για να βγάλουμε την ενέργεια που έχουμε μέσα μας σε κάτι δημιουργικό.

Αυτά ήθελα να πω. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Έχει εξαντληθεί ο κατάλογος των ομιλητών. Έχετε ένα λεπτό για να δευτερολογήσετε.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ελευθέριος Μαρίνος από τη Β' Αθηνών.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα απλώς να διορθώσω το συνάδελφο Έφηβο Βουλευτή που ανέφερε ότι οι προηγούμενοι ομιλητές Έφηβοι Βουλευτές ισχυρίστηκαν ότι αιτία της εγκληματικότητας είναι οι αλλοδαποί. Κανένας δεν ισχυρίστηκε κάτι τέτοιο και για να συμπληρώσω τη συλλογιστική μου θα ήθελα να πω ότι είναι λυπηρό, στις μέρες μας, εμείς οι νέοι, οι έφηβοι να διακατεχόμαστε από τέτοια συναισθήματα: Από συναισθήματα ρατσισμού.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Εισηγήτρια Μαρία-Χριστίνα Μπούκουρα από την Αργολίδα.

ΜΑΡΙΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΟΥΚΟΥΡΑ (Εισηγήτρια-Νομός Αργολίδας): Με βάση το παράδειγμα που έδωσε η συμμαθήτρια και συνάδελφος Έφηβη Βουλευτής από την Κύπρο, θέλω να πω κάτι και από την προσωπική μου εμπειρία, που δεν έχει ειπωθεί ακόμα. Θέλω να πω αυτό που λέγεται στις Ομάδες Ανωνύμων:

«Το όχι θέλει θάρρος». Αυτό το λέω με αφορμή το παράδειγμα που έδωσε για την ηρωΐνη. Και για τη βία και για τα ναρκωτικά το «όχι» θέλει θάρρος!

(Χειροκροτήματα)

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία-Ιωάννα Μερεντίτη από την Α΄ Αθήνας.

ΜΑΡΙΑ-ΙΩΑΝΝΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ (Α΄ Αθήνας): Ακούστηκε πριν κάτι για τα επεισόδια που έγιναν το Δεκέμβριο και ότι το παιδί σκοτώθηκε από αστυνομικό.

Το ακούω και από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και από παντού. Δεν ήταν αστυνομικός. Ήταν ειδικός φρουρός. Και δεν μπορούμε να συγκρίνουμε άτομα τα οποία έχουν δύο μήνες εκπαίδευση με τους αστυνομικούς, που έχουν από δύο έως τέσσερα χρόνια εκπαίδευση. Αυτοί κάνουν δύο μήνες εκπαίδευση και παίρνουν το όπλο και βγαίνουν στο δρόμο.

Επίσης, ζητάμε αυστηρότητα από την Αστυνομία. Όταν όμως η αυστηρότητα έρχεται, παραπονιόμαστε και λέμε ότι δεν είναι σωστό όλο αυτό και ότι η Αστυνομία πρέπει να είναι επεικής. Ας αποφασίσουμε επιτέλους τι θέλουμε και μετά να ζητάμε κάτι. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, άκουσα με μεγάλη προσοχή τις εισηγήσεις σας. Αντιλήφθηκα ότι εντοπίζονται οι προβληματισμοί σας σε ορισμένα συγκεκριμένα θέματα, όπως είναι τα ναρκωτικά, η βία, η παραβατικότητα και η εγκληματικότητα, η ανεργία, το μεταναστευτικό πρόβλημα και οπωσδήποτε, η έλλειψη προτύπων στη σημερινή κοινωνία.

Ήταν χρήσιμες οι παρατηρήσεις σας και πραγματικά σας συγχαίρω για την παρουσίαση, αλλά και για το σκεπτικό, το οποίο σας διέκρινε.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση και θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία. Θα ψηφίσετε πρώτα επί της αρχής και μετά επί των παρατηρήσεων-εισηγήσεων που κάνατε.

Θα ψηφίσουμε επί της αρχής, λοιπόν, για τη *Σύνθεση Κειμένων* όπως παρουσιάστηκαν.

Γίνεται δεκτή επί της αρχής η *Σύνθεση Κειμένων* αρμοδιότητας της Επιτροπής, δηλαδή τα κείμενα από τη σελίδα 31 έως τη σελίδα 36;

Όσοι συμφωνούν, όσοι δηλαδή αποδέχονται τις αρχές και τη *Σύνθεση Κειμένων*, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι τη *Σύνθεση*)

Οι μη αποδεχόμενοι τη *Σύνθεση* να σηκώσουν το χέρι.

(Κανείς Έφηβος Βουλευτής δεν σήκωσε το χέρι)

Υπάρχουν συνάδελφοι που ψηφίζουν «ΛΕΥΚΟ»;

(Δύο Έφηβοι Βουλευτές σήκωσαν το χέρι)

Προφανώς, έχουμε δύο «ΛΕΥΚΑ». Συνεπώς, η *Σύνθεση* ψηφίζεται κατά πλειοψηφία.

Τώρα θα ψηφιστούν τα επιμέρους κεφάλαια υπό μορφή άρθρων.

Γίνεται δεκτό το Πρώτο Κεφάλαιο «Βία και Εγκληματικότητα»;

Οι αποδεχόμενοι το Πρώτο Κεφάλαιο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το Πρώτο Κεφάλαιο)

Οι μη αποδεχόμενοι το Πρώτο Κεφάλαιο να σηκώσουν το χέρι.

(Κανείς Έφηβος Βουλευτής δεν σήκωσε το χέρι)

Προφανώς όλοι αποδέχονται το Πρώτο Κεφάλαιο.

Συνεπώς, το Πρώτο Κεφάλαιο έγινε δεκτό ομόφωνα.

Γίνεται δεκτό το Δεύτερο Κεφάλαιο που αφορά το θέμα των ναρκωτικών;

Οι αποδεχόμενοι το Δεύτερο Κεφάλαιο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το Δεύτερο Κεφάλαιο)

Οι μη αποδεχόμενοι το Δεύτερο Κεφάλαιο να σηκώσουν το χέρι.

(Κανείς Έφηβος Βουλευτής δεν σήκωσε το χέρι)

Προφανώς όλοι αποδέχονται το Δεύτερο Κεφάλαιο.

Συνεπώς, το Δεύτερο Κεφάλαιο έγινε δεκτό ομόφωνα.

Γίνεται δεκτή η *Σύνθεση Κειμένων* αρμοδιότητας της Επιτροπής και στο σύνολο;

Οι αποδεχόμενοι τη *Σύνθεση* και στο σύνολο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι τη *Σύνθεση*)

Οι μη αποδεχόμενοι τη *Σύνθεση* και στο σύνολο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι τη *Σύνθεση*)

Προφανώς οι αποδεχόμενοι τη *Σύνθεση* είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, η *Σύνθεση Κειμένων* αρμοδιότητας της Επιτροπής έγινε δεκτή και στο σύνολό της κατά πλειοψηφία.

Και τώρα θα κληρώσουμε τους δύο Έφηβους Βουλευτές που θα συμμετέχουν στην Ολομέλεια. Εξαιρούνται οι Έφηβοι Βουλευτές που είναι από την Κύπρο και από την ομογένεια. Θα γίνει σε άλλη συνεδρίαση αυτή η κλήρωση.

Θα γράφετε το ονοματεπώνυμο και την περιφέρεια από την οποία προέρχετε και θα μπείτε στην κληρωτίδα, για να γίνει η κλήρωση.

Δύο Έφηβοι Βουλευτές παρακαλούνται να έρθουν για την καταμέτρηση και για την κλήρωση. Είναι οι: Οικονομίδου Μαίρη από την Α΄ Θεσσαλονίκης και Πάλλα Ζωή από τη Β΄ Θεσσαλονίκης.

(Στο σημείο αυτό διεξάγεται η κλήρωση των ονομάτων)

Οι δύο Έφηβοι Βουλευτές που θα μιλήσουν στην Ολομέλεια είναι, πρώτον, η Σπανού Χρυσούλα από το Νομό Εύβοιας και δεύτερον, η Μαγλογιάννη Μυρσίνη από το Νομό Λέσβου.

(Χειροκροτήματα)

Θέλω να σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας, για την ευπρέπείά σας και για την παρουσία του λόγου σας και θέλω να σας ευχηθώ καλή σταδιοδρομία από εδώ και πέρα, καλή επιτυχία στις εξετάσεις που σας περιμένουν και καλή πρόοδο γενικότερα.

Σας ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση και λύεται η συνεδρίαση.

Ώρα λήξης: 12.54'.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ

ΗΛΙΑΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ